

„Návrh“

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE LIPNÍKY
NA ROKY 2016 – 2023**

Názov:	Program rozvoja obce Lipníky na roky 2016 - 2023
Územné vymedzenie :	Obec Lipníky, kód okresu: 707, kód obce: 559971
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PRO:	
Dátum platnosti:	
Verzia¹	1.0
Publikovaný verejne:	

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

Obsah

Úvod.....	4
1 Analytická časť.....	7
1.1 Súhrnná charakteristika územia.....	7
1.1.1 Symboly obce Lipníky	10
1.2 Sociálna charakteristika	11
1.2.1 Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia a veku	11
1.2.1 Štruktúra obyvateľstva podľa produktivity a ekonomickej aktivity	14
1.2.2 Prirodzený prírastok a migrácia obyvateľstva.....	16
1.2.4 Národnostná štruktúra obyvateľstva a vierovyznanie	17
1.2.5 Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania.....	19
1.2.6 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie	20
1.2.7 Domový a bytový fond.....	23
1.3 Ekonomická charakteristika	24
1.3.1 Technická infraštruktúra a priemysel	24
1.3.2 Doprava	26
1.3.3 Kultúrnohistorické hodnoty územia	26
1.3.4 Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	29
1.3.5 Vzdelávanie a školstvo	29
1.3.6 Podnikateľské prostredie a priemyselná výroba v regióne.....	30
1.3.7 Hospodárenie obce	32
1.4.....	35
1.4.1 Geomorfologické a geologické pomery	35
1.4.2 Hydrologické pomery.....	35
1.4.3 Klimatické pomery	35
1.4.4 Pedologické pomery	35
1.4.5 Fauna, flóra a vegetácia.....	39

1.4.6 Chránené územia prírody	39
1.4.7 Odpadové hospodárstvo	41
1.5 Vyhodnotenie väzieb na koncepčné dokumenty VÚC PSK	41
1.6 SWOT analýza	42
2 Strategická časť	47
3 Programová časť	50
4 Realizačná časť	56
4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	56
4.2 Komunikačná stratégia	56
4.3 Monitorovanie a hodnotenie	57
4.4 Akčný plán	58
5 Finančná časť	63
Záver	75
Prílohy	76

Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipníky (ďalej len „Program rozvoja obce“, resp. „PRO“) je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku Prešovský samosprávny kraj, na území ktorej sa obec Lipníky nachádzajú.

Povinnosť obce vypracovať PRO vyplýva zo **zákona č. 309/2014 Z. z.** o podpore regionálneho rozvoja, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z.

Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec **pri uplatnení partnerstva.**

Partnerstvo je forma spolupráce medzi sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí zabezpečujú hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj alebo územný rozvoj dotknutého regiónu s ohľadom na udržateľný rozvoj.

Sociálno-ekonomickí partneri sú subjekty verejnej správy, podnikatelia a mimovládne organizácie pôsobiace v oblasti regionálneho rozvoja na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni.

Základné princípy tvorby PRO:

- je založený na kvalitných a overených dátach,
- je výsledkom komplexných analýz v troch kľúčových politikách - oblastiach,
- je vytvorený partnerstvom hlavných aktérov územia,
- je v súlade s udržateľným využívaním hodnôt a zdrojov konkrétneho územia,
- je vyjadrením vízie v konkrétnych stratégiách a rozvojových projektoch.

Cieľom spracovania PRO je poskytnúť komplexný pohľad na súčasný stav a na perspektívy obce v oblasti hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozvoja, stanoviť strategické ciele, rozvojové priority a strategické oblasti rozvoja obce. Zmyslom procesu tvorby PRO je sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, príp. rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia a kultúrneho dedičstva. Existenciou PRO obec Lipníky zvýši svoje šance získať finančnú podporu zo štrukturálnych fondov na realizáciu projektov, keďže musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje svojím PRO.

Program rozvoja obce vychádza zo stratégie EURÓPA 2020, v ktorej základom sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority: inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast.

Program rozvoja obce Lipníky sa skladá z úvodného zhrnutia celého materiálu, analytickej časti, ktorá obsahuje vonkajšiu a vnútornú analýzu obce a SWOT analýzu v prioritných oblastiach rozvoja zahŕňajúcu silné a slabé stránky, príležitosti a hrozby. Ďalej obsahuje strategickú časť, ktorá zahŕňa víziu obce, výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (ekonomická, sociálna a environmentálna). Programová časť dokumentu obsahuje zoznam opatrení a aktivít a podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu s ustanovením merateľných ukazovateľov a časový a vecný harmonogram formou akčných plánov. Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie PRO. Záver obsahuje informáciu o schválení a zverejnení PRO. Program rozvoja obce Lipníky na roky 2016 - 2023 je základným strategickým dokumentom, ktorý sa rozhodla obec vypracovať z dôvodu zabezpečenia koncepčného rozvoja obce, ako aj na zlepšenie a zefektívnenie rozhodovania miestnej samosprávy, a je neoddeliteľnou súčasťou pre možnosť čerpania prostriedkov z Európskej únie.

PRO Lipníky rieši „využitie malého územia na miestnej úrovni“- § 4 ods. 2 písm. b) zákona EIA.

Tento dokument je otvorený, je teda možné ho dopĺňať a tým pružne reagovať na potreby občanov a potreby rozvoja obce. Jeho tvorba umožní občanom aktívne sa zapojiť do diania v obci prostredníctvom účasti vo všetkých fázach procesu plánovania rozvoja obce.

Základné východiskové dokumenty na miestnej úrovni

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lipníky na roky 2008 – 2017

Register obnovennej evidencie pozemkov (ROEP)

Rozpočet obce Lipníky r. 2014

Účtovná závierka obce Lipníky r. 2014

Výročná správa obce Lipníky za r. 2014

Web stránka obce Lipníky (www.lipniky.sk)

Základné východiskové dokumenty na úrovni kraja

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK 2008-2015

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipníky na roky 2016 - 2023

Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja na roky 2011 - 2015

Územný plán VÚC PSK

Regionálna inovačná stratégia PSK 2005-2008

Výročná správa PSK za konsolidovaný celok za rok 2013

Základné východiskové dokumenty na národnej úrovni

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (2014)

Partnerská dohoda SR na roky 2014-2020

Stratégia Európa 2020

Program rozvoja vidieka 2014 - 2020

Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja

Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2011

1 Analytická časť

Analytická časť obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce.

Pri spracovaní analytickej časti PRO Lipníky na roky 2016 - 2023 bola použitá metodika zberu informácií získaných z portálu ŠÚ SR (DATAcube, STATdat, Slovstat, SODB 2011), Infostat, z web stránok wikipédia, e-obce, mesta-obce, z portálu štátnej ochrany prírody, z web stránky MŽP SR, MPRV SR, MDVaRR SR a MV SR, z web stránky PSK (www.po-kraj.sk), od občanov obce Lipníky prostredníctvom dotazníkov, dostupných informácií z web stránky obce Lipníky (<http://www.lipniky.sk/>) a od starostu obce Lipníky. Analýza obsahuje okrem tabuľkovej a grafickej časti aj časť textovú, ktorá popisuje a vysvetľuje výsledky analýzy.

1.1 Súhrnná charakteristika územia

Lipníky sú obec v okrese Prešov a patria k najmladším obciam na Slovensku. Obec sa nachádza asi 16 km severovýchodne od mesta Prešov na ceste I. triedy smerom do Vranova nad Topľou. Leží v nadmorskej výške 300 m, v malebnom údolí, ktorým preteká potok Ladianka. Zo severovýchodnej strany ju obkolesujú nízke kopce - výbežky Hanušovskej Pahorkatiny: Mravčie, Zadný Petič a Dubník. Z južnej strany sa v pozadí obce vypínajú hrebene Slanských vrchov.

Adresa: Obec Lipníky, Obecný úrad Lipníky 100, 082 12 Kapušany

Štatutárny zástupca: Ing. Ľubomír Pankuch

Obecné zastupiteľstvo: Ing. Klimčo Štefan, Kováč Miroslav, Dubas Jaroslav, Bc.

Červeňáková Jarmila, Bc. Čurlíková Veronika

Kontaktné informácie

Telefón: 051/ 748 20 20

Mobil: 0903 620 257

Fax: 051/ 7482021

IČO: 00690490

DIČ: 2021302943

E-mail: obeclipniky@gmail.com

Zdroj: www.lipniky.sk, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Lipniky>

Obrázok 1 Obecný úrad Lipníky

Zdroj: OcÚ Lipníky

Obrázok 2 Poloha obce Lipníky

Zdroj: www.google.sk

Obrázok 3 Letecký pohľad na obec Lipníky

Zdroj: OcÚ Lipníky

Tabuľka 1: Základná charakteristika obce Lipníky

Ukazovateľ	Hodnota
Kód obce	559971
Názov okresu	Prešov
Názov kraja	Prešovský
Štatút obce	obec
PSČ	082 12
Telefónne smerové číslo	051
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1990
Nadmorská výška obce - mesta v m	302
Celková výmera územia obce [m ²]	3 796 096
Hustota obyvateľstva na km ²	125,44

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/TM1WebSK/TM1WebLogin.aspx>, www.lipniky.sk

Tabuľka 2: Spádovosť obce Lipníky

Ukazovateľ	Hodnota
Sídlo matričného úradu	Kapušany
Sídlo pracoviska daňového úradu	Prešov
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Kapušany
Sídlo Okresného súdu	Prešov
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Prešov
Sídlo pracoviska okresného úradu	Prešov
Sídlo Územnej vojenskej správy	Prešov
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Prešov

Zdroj: <http://naseobce.sk/mesta-a-obce/1672-lipniky/spadovost>

Tabuľka 3: Infraštruktúra a občianska vybavenosť v obci Lipníky

Infraštruktúra a občianska vybavenosť	Výskyt
Kúpaliská	NIE
Hotely	NIE
Telocvične	NIE
Lekárne	NIE
Knižnice	ÁNO
Káblovia	NIE
Sieť plynu	ÁNO
Vodovod	ÁNO
Kanalizácia	NIE

Zdroj: ŠÚ SR, obecná štatistika

1.1.1 Symboly obce Lipníky

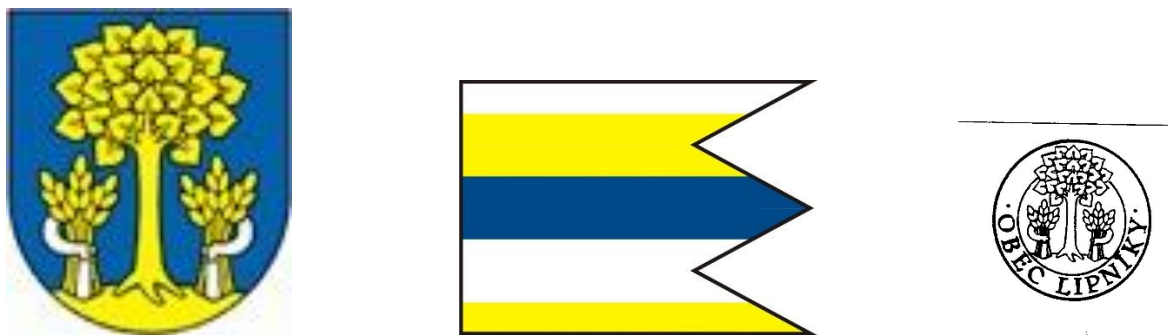
Medzi symboly obce patria erb, vlajka a pečat'.

Erb obce: V modrom štíte do zlatej pažite vrastená zlatá lipa, po jej bokoch z oboch strán malé zlaté trojklasé previazané snopy so zaseknutými striebornými privrátenými kosákmi.

Komentár: Podľa pečate obce z 19. stor., doplnený o hovoriaci symbol - lipu. Dátum prijatia: 15.12.1996, Číslo uznesenia: OZ - 16/1996, Signatúra HR SR: L-69/96 Autori: Ladislav Vrtel, Dragica Vrtelová

Zdroj: http://www.vs.sk/heraldreg/wp_detail.aspx?ID=3191

Obrázok 4: Erb, vlajka a pečat' obce

Zdroj: <http://lipniky.sk/-samosprava>

1.2 Sociálna charakteristika

Rozhodujúcim rozvojovým faktorom každej vidieckej obce je obyvateľstvo. Obec Lipníky s celkovým počtom obyvateľov 476 (k 31.12.2014) sa zaraďuje medzi malé obce. Celková výmera územia obce predstavuje 3 796 096 m². Na území obce bola k 31.12.2014 celková hustota osídlenia 125,44 obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v Prešovskom kraji je 91,32 obyvateľov na km² a v okrese Prešov je 183,62 obyvateľov na km².

Zdroj: ŠÚ SR

1.2.1 Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia a veku

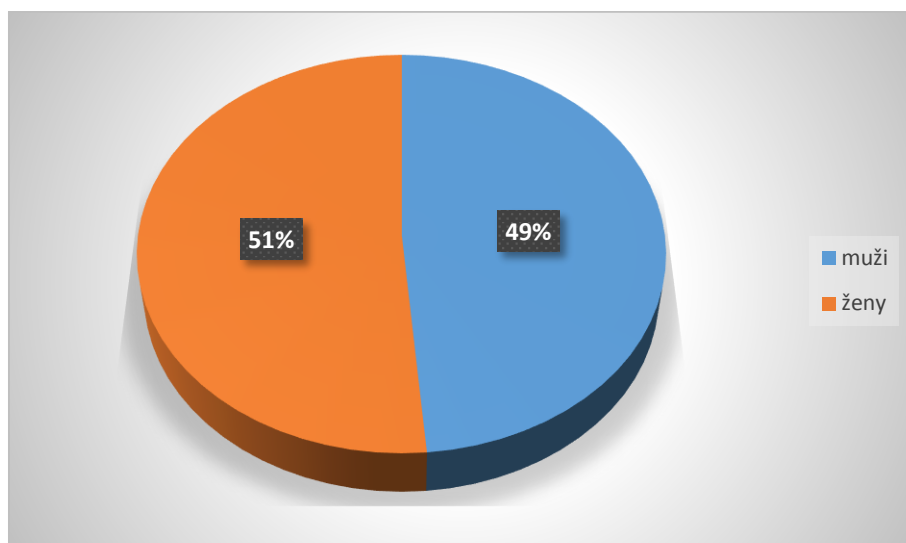
Prehľad vývoja počtu obyvateľov obce je zobrazený v nasledujúcich tabuľkách a grafoch. Stav trvale bývajúceho obyvateľstva uvádzaný k 31.12. príslušného roka.

Tabuľka 4: Vývoj počtu obyvateľov Lipníky podľa pohlavia v r. 2010 – 2014

Pohlavie / rok	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	464	475	476	479	473
Muži	222	227	231	232	230
Ženy	242	248	245	247	243

Zdroj: ŠÚ SR

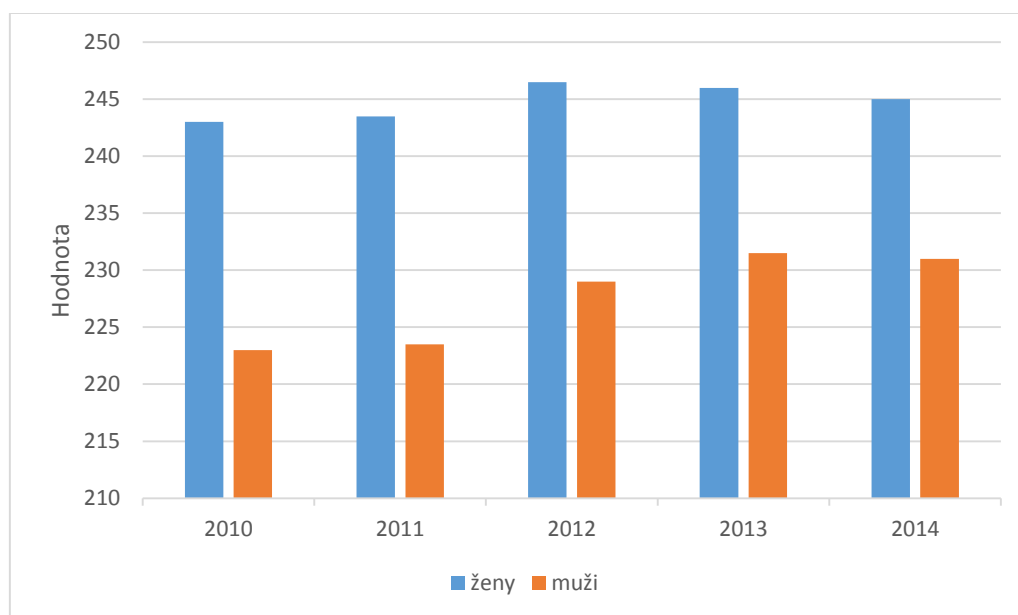
Graf 1: Stav obyvateľstva v obci Lipníky podľa pohlavia v r. 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Mierny rozdiel v počte obyvateľov je medzi pohlaviami, kde ženy tvoria 51 % z celkového počtu obyvateľov a mužov je o 2 % menej. Z grafického znázornenie je zrejmé, že vývoj počtu obyvateľov obce Lipníky má celkovo mierne stúpajúcu tendenciu. Od roku 2010 až do roku 2013 sa každoročne zvyšoval počet obyvateľov, kde ku koncu roka 2013 žilo v obci 479 obyvateľov. V roku 2014 sa znížil počet obyvateľov na 473.

Graf 2: Stav trvale bývajúceho obyvateľstva v obci Lipníky v r. 2010 – 2014

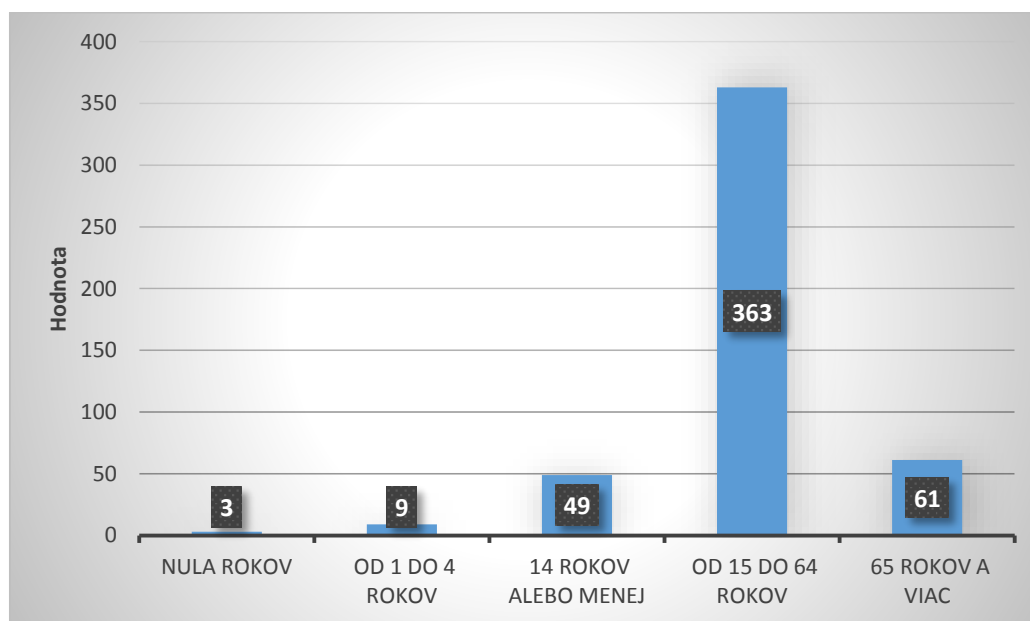
Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 5: Prehľad vekových skupín v obci Lipníky v r. 2014

Vekové skupiny	pohlavie	Počet v r. 2014
Nula rokov	Spolu	3
Nula rokov	Muži	2
Nula rokov	Ženy	1
Od 1 do 4 rokov	Spolu	9
Od 1 do 4 rokov	Muži	6
Od 1 do 4 rokov	Ženy	3
14 rokov alebo menej	Spolu	49
14 rokov alebo menej	Muži	22
14 rokov alebo menej	Ženy	27
Od 15 do 64 rokov	Spolu	363
Od 15 do 64 rokov	Muži	185
Od 15 do 64 rokov	Ženy	178
65 rokov alebo viac	Spolu	61
65 rokov alebo viac	Muži	23
65 rokov alebo viac	Ženy	38

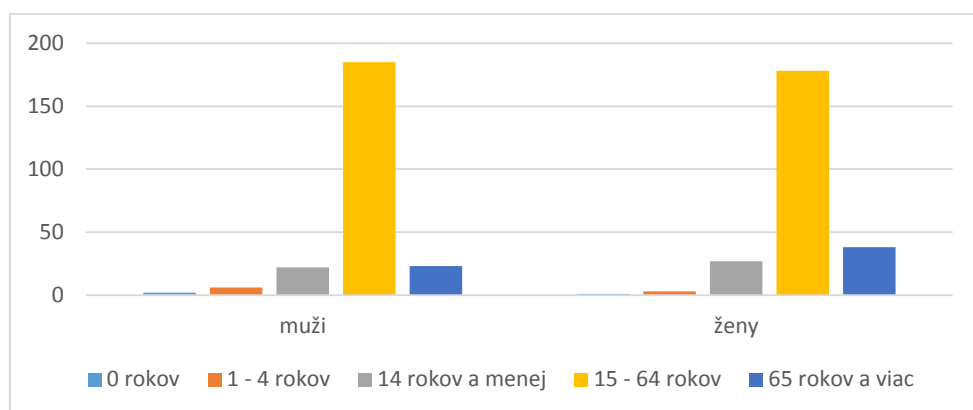
Zdroj: ŠÚ SR

Graf 3: Prehľad zastúpenia vekových skupín v obci Lipníky v r. 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 4: Obyvatelia obce Lipníky podľa vekových skupín a pohlavia v r. 2014

Najpočetnejšiu skupinu obyvateľstva, t. j. 76,26 %, tvorí kategória od 15 do 64 rokov všetkých obyvateľov obce Lipníky, pričom v tejto kategórii prevahu tvoria muži nad ženami.

1.2.1 Štruktúra obyvateľstva podľa produktívnosti a ekonomickej aktivity

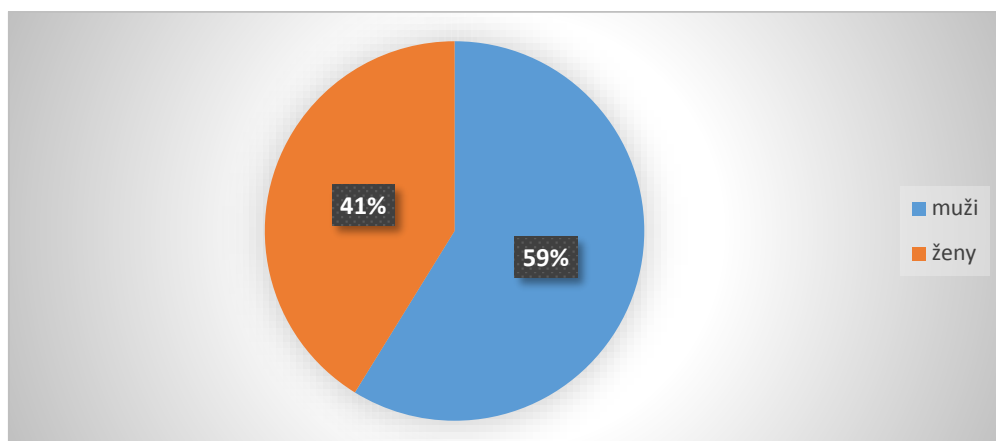
- predproduktívny vek (0 až 14 rokov)
- produktívny vek (15 až 64 rokov)
- poproduktívny vek (65 rokov a viac)

Tabuľka 6: Ekonomická aktivita obyvateľov obce Lipníky

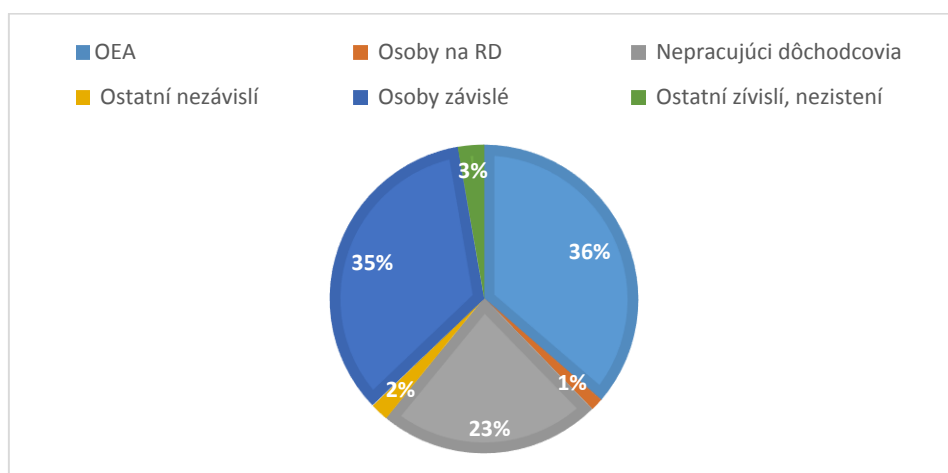
Pohlavie	Osoby ekonomicky aktívne						Osoby na rodičovskej dovolenke	Nepracujúci dôchodcovia	Ostatní nezávislí	Osoby závislé	Ostatní závislí, nezistení
	spolu	%	z toho			vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch					
			osoby na materskej dovolenke	pracujúci dôchodcovia	nezamestnaní						
Muži	134	58,8	0	0	31	1	0	31	2	54	3
Ženy	94	41,2	0	2	18	1	5	55	5	73	7
Spolu	228	100,0	0	2	49	2	5	86	7	127	10

Zdroj: SODB 2011

Graf 5: EAO podľa pohlavia

Graf 6: Zastúpenie EAO obce Lipníky

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 7: Ekonomická aktivita obyvateľov v PSK v r. 2010 – 2014

EAO / rok	2010	2011	2012	2013	2014
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (v tis.)	386,7	381,0	383,6	391,8	394,8
pracujúci (v tis.)	314,7	313,1	313,6	320,3	325,7
nezamestnaní (v tis.)	72,0	67,9	70,0	71,5	69,2
Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo od 15 rokov (v tis.)	269,7	281,2	281,8	276,3	275,9
študenti (v tis.)	90,4	94,5	86,7	82,8	81,2
dôchodcovia (starobní, invalidní) (v tis.)	134,3	140,1	149,9	149,4	146,2
osoby na rodičovskej dovolenke (v tis.)	6,9	12,3	9,5	9,1	8,3
Miera ekonomickej aktivity (%)	58,9	57,6	57,7	58,7	58,9
Miera nezamestnanosti (%)	18,6	17,8	18,3	18,2	17,5
Miera zamestnanosti 15-64 (%)	55,2	54,4	54,4	55,6	56,5
Miera zamestnanosti 15+ (%)	47,9	47,3	47,1	48,0	48,6

Zdroj: ŠÚ SR

V obci Lipníky tvoria ekonomicky aktívni obyvatelia 47,9 % z celkového počtu obyvateľov, pričom ekonomicky aktívnych žien je o 17,55 % menej oproti mužom. V porovnaní s mierou ekonomickej aktivity v Prešovskom kraji, kde v roku 2014 dosiahla 58,9 %, je EAO v obci Lipníky o 11 % menej.

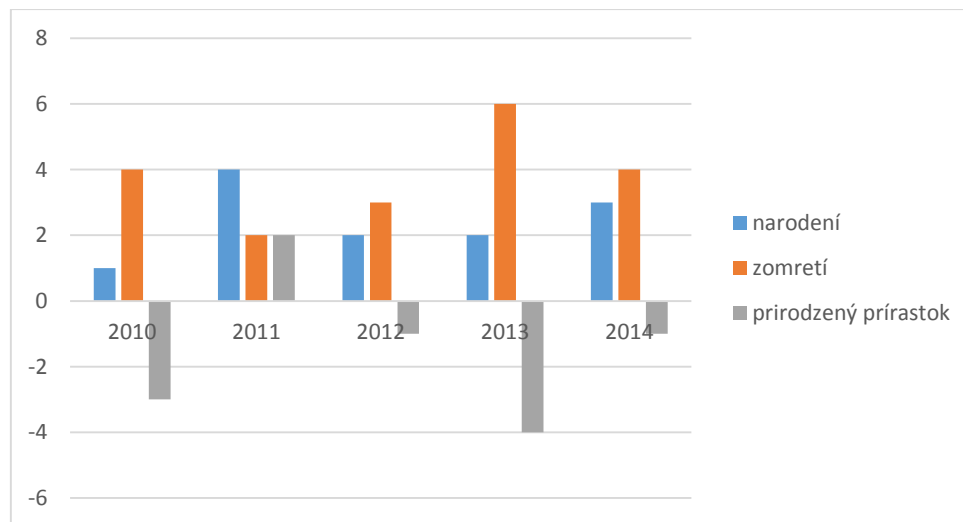
1.2.2 Prirodzený prírastok a migrácia obyvateľstva

Tabuľka 8: Prehľad o stave a pohybe obyvateľstva obce Lipníky v r. 2010 – 2014

Obyvateľstvo / rok	2010	2011	2012	2013	2014
Sobáše (Počet v jednotkách)	0	5	2	4	4
Rozvody (Počet v jednotkách)	0	1	0	0	1
Narodení (Osoba)	1	4	2	2	3
Zomretí (Osoba)	4	2	3	6	4
Prirodzený prírastok obyvateľstva (Osoba)	-3	2	-1	-4	-1
Prist'ahovaní na trvalý pobyt (Osoba)	9	21	12	9	6
Vyst'ahovaní z trvalého pobytu (Osoba)	8	7	10	2	11
Migračné saldo (Osoba)	1	14	2	7	-5
Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)	-2	16	1	3	-6

Zdroj: ŠÚ SR

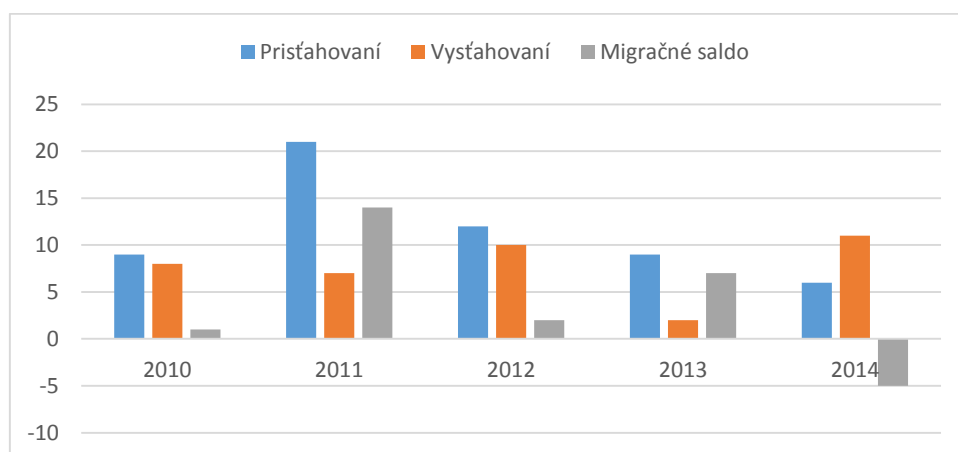
Graf 7: 7 Prirodzený prírastok obyvateľstva v obci Lipníky v r. 2010 - 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Najvyšší počet narodených detí v obci Lipníky bol v roku 2011 a naopak najnižší v roku 2010. Čo sa týka úmrtnosti najviac ľudí zomrelo v roku 2013. V roku 2011 bol prirodzený prírastok obyvateľstva v kladných hodnotách a v ostatných rokoch bol negatívny.

Graf 8: Migračné saldo v obci Lipníky v r. 2010 – 2014

Jedným z najcitlivejších indikátorov sociálnoekonomického rozvoja je migrácia obyvateľstva. Imigrácia, resp. emigrácia miestnych obyvateľov je vonkajším signálom akýchkoľvek pozitívnych ako aj negatívnych podnetov a zmien. V rokoch 2010 – 2013 sa prist'ahovalo do obce viac obyvateľov ako odišlo z obce, tzn. migračné saldo dosahovalo kladné hodnoty. V roku 2014 z hľadiska migrácie prevyšoval počet vyst'ahovaných nad prist'ahovanými, tzn., že migračné saldo dosahovalo záporné hodnoty, čo bolo spôsobené najmä odchodom mladých ľudí za prácou a lepšími podmienkami pre život. Vývoj migračného salda v konečnom dôsledku ovplyvňuje aj celkový pohyb obyvateľov v obci Lipníky.

Vývoj migrácie na Slovensku bude vo veľkej miere závisieť od priebehu integračných procesov v Európe a od migračnej situácie vo svete. Predpokladá sa, že migračné saldo Slovenskej republiky v budúcnosti ovplyvní hlavne skupina obyvateľov (občanov SR), ktorí budú hľadať uplatnenie vo vyspelých krajinách a skupina prist'ahovalcov z rozvojových krajín. Dá sa predpokladať, že čím bude na Slovensku priaznivejšia situácia, čím bude vyššia životná úroveň, tým menej obyvateľov bude odchádzať, a tým viac cudzincov bude mať záujem prist'ahovať sa. (Zdroj: Infostat)

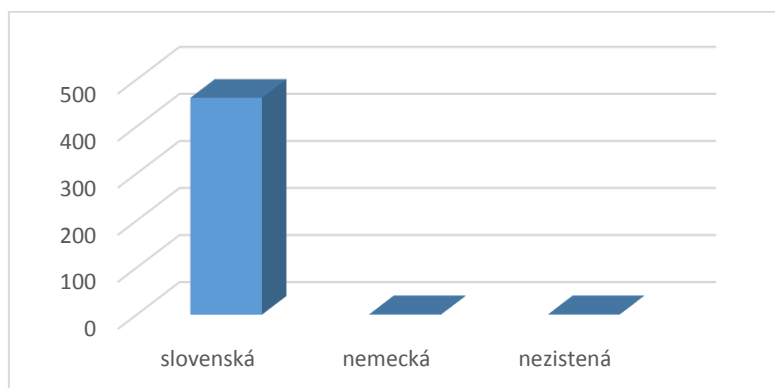
1.2.4 Národnostná štruktúra obyvateľstva a vierovyznanie

Tabuľka 9: Národnostná štruktúra obyvateľstva a vierovyznanie

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	222	239	461
Nemecká	1	0	1
Nezistená	1	0	1
Spolu	224	239	463

Zdroj: SODB 2011

Graf 9: Národnostné zloženie v obci Lipníky

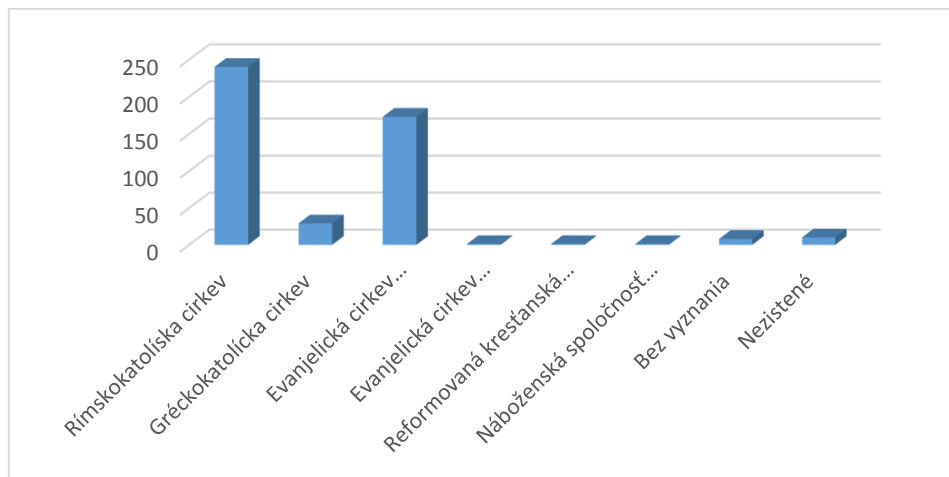
Národnostne možno považovať obec Lipníky za etnicky homogénnu. Podľa posledného sčítania ľudu v roku 2011, tvorí podiel slovenskej národnosti 99,57 % obyvateľov obce. Ďalšie národnosti v obci sú len nemecká a nezistená, ktoré majú po jednom zástupcovi.

Tabuľka 10: Vierovyznanie v obci Lipníky

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	109	131	240
Gréckokatolícka cirkev	14	15	29
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	89	84	173
Evanjelická cirkev metodistická	0	1	1
Reformovaná kresťanská cirkev	0	1	1
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	1	1
Bez vyznania	5	3	8
Nezistené	7	3	10
Spolu	224	239	463

Zdroj: SODB 2011

Graf 10: Vierovyznanie v obci Lipníky

V obci Lipníky dominuje zastúpenie rímskokatolíckej cirkvi so 51,84 %, druhou významnou cirkvou je Evanjelická cirkev augsburského vyznania s 37,37 % zastúpením veriacich. Okrem nich majú v obci zastúpenie aj 4 iné cirkvi a náboženstvá, bez vyznania je 8 obyvateľov, nezistené vierovyznanie tvorí 2,16 %.

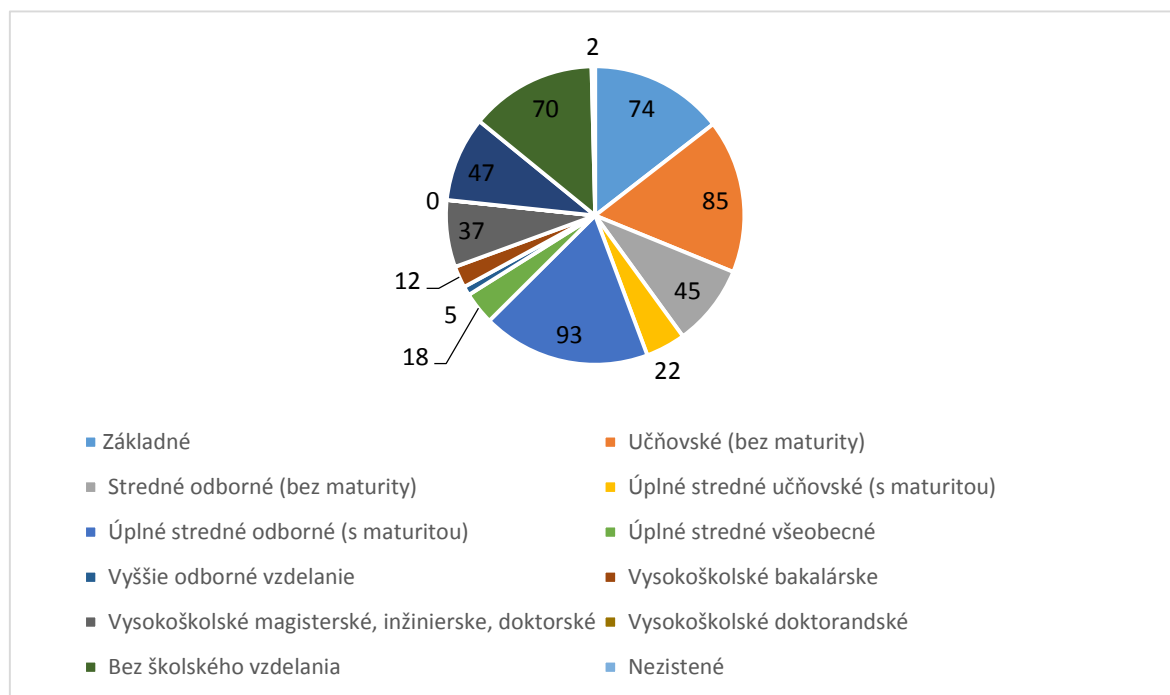
1.2.5 Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Tabuľka 11: Prehľad dosiahnutého vzdelania obyvateľov obce Lipníky

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Pohlavie		Spolu
	muži	ženy	
Základné	28	46	74
Učňovské (bez maturity)	58	27	85
Stredné odborné (bez maturity)	22	23	45
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	15	7	22
Úplné stredné odborné (s maturitou)	44	49	93
Úplné stredné všeobecné	9	9	18
Vyššie odborné vzdelanie	2	3	5
Vysokoškolské bakalárske	0	12	12
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	18	19	37
Vysokoškolské doktorandské	0	0	0
Vysokoškolské spolu	18	31	47
Bez školského vzdelania	27	43	70
Nezistené	1	1	2
Úhrn	224	239	463

Zdroj: SODB 2011

Graf 11: Prehľad dosiahnutého vzdelania obyvateľov obce Lipníky

Obyvateľstvo obce Lipníky má v najvyššej miere ukončené úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou, t. j. 20,09 % obyvateľov. Bez školského vzdelania je 15,12 % obyvateľov obce, medzi ktorými sú započítané aj deti do 16 rokov, keďže ešte nemajú ukončenú povinnú základnú školskú dochádzku. Vysokoškolsky vzdelaných je v obci 47 obyvateľov.

1.2.6 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie

Nezamestnanosť patrí k vážnym spoločenským problémom, no najviac sa bytostne dotýka a predstavuje pomerne ťažko riešiteľný problém pre určité skupiny nezamestnaných obyvateľov. Týchto uchádzačov o zamestnanie označuje zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti ako znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

Aj napriek tomu, že Ústava SR v článku 12 garantuje, že právo na prácu má každý bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie a napriek účinnosti tzv. „antidiskriminačného zákona“ (zákon č. 365/2004 Z. z.) sú v našej spoločnosti skupiny ľudí, ktoré majú sťažené podmienky vstupu na trh práce.

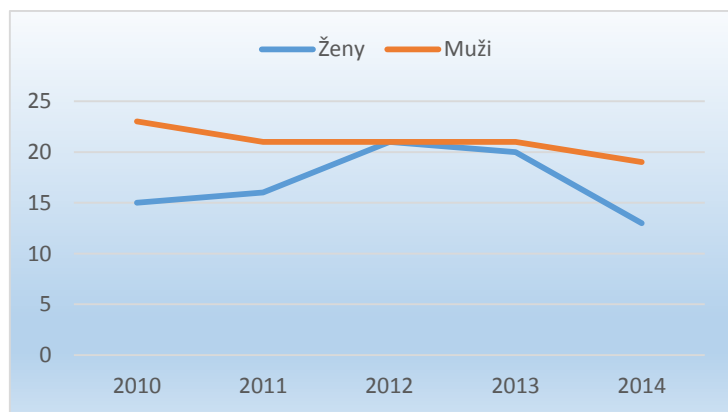
Zdroj: http://sapa.ff.upjs.sk/images/files/81_1475287076_22_Paukovic-Holovcakova.pdf

Tabuľka 12: UoZ v obci Lipníky v r. 2010 – 2014

UoZ / rok	2010	2011	2012	2013	2014
Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	38	37	42	41	32
Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie (muži)	23	21	21	21	19
Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie (ženy)	15	16	21	20	13

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 12: UoZ podľa pohlavia v obci Lipníky v r. 2010 – 2014

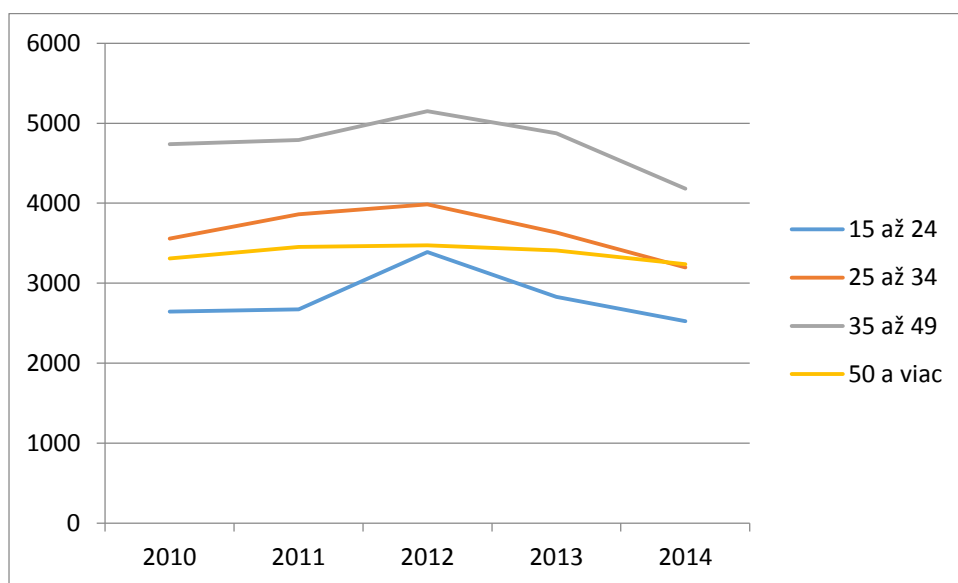
Najmenej evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Lipníky bolo v roku 2014 a najvyšší počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie bol v roku 2012. Čo sa týka rozdielu v nezamestnanosti medzi pohlaviami, v obci Lipníky bolo v celom sledovanom období viac UoZ spomedzi mužov.

Tabuľka 13: UoZ v okrese Prešov podľa vekových skupín v r. 2010 – 2014

Vekové skupiny UoZ / rok	2010	2011	2012	2013	2014
15-24	2646	2672	3389	2827	2526
25-34	3557	3863	3984	3633	3197
35-49	4739	4792	5150	4873	4183
50 a viac	3311	3453	3475	3411	3237
Spolu	14253	14780	15998	14744	13143

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 13: UoZ v okrese Prešov podľa vekových skupín

Zdroj: vlastné spracovanie

Najväčšie zastúpenie z celkového počtu nezamestnaných v okrese Prešov v roku 2014 predstavovali uchádzači o zamestnanie vo veku od 35 – 49 rokov a najmenšie zastúpenie v skupine vo veku od 15 – 24 rokov.

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 14: Prehľad UoZ v PSK v r. 2010 – 2014

Obyvateľstvo / rok	2010	2011	2012	2013	2014
Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)	17,75	18,95	20,66	19,35	17,45
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	384 925	386 586	387 288	389 611	397 202
Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie	68 326	73 242	80 024	75 391	69 330

Zdroj: ŠÚ SR

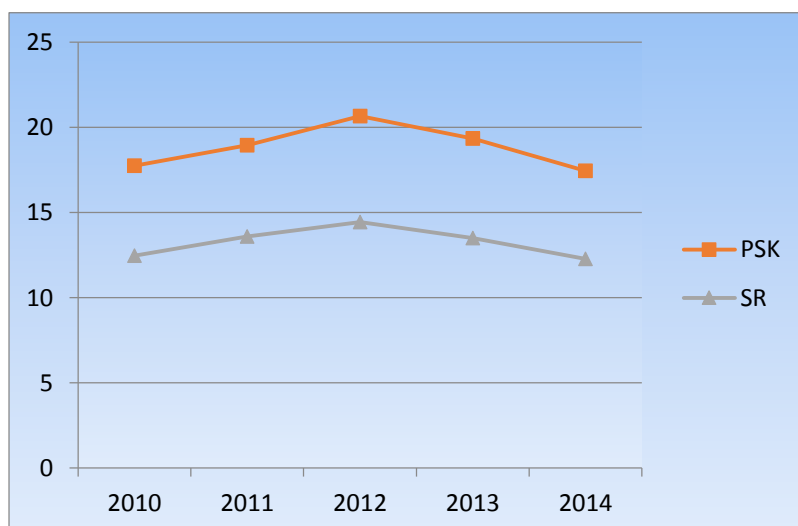
Najpriaznivejšia situácia z pohľadu zamestnanosti za posledných 5 rokov bola v PSK v roku 2014, kde počet UoZ predstavoval 69 330, a miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla úroveň 17,45 %. Naopak najvyššia miera nezamestnanosti s hodnotou 20,66 % v PSK bola v roku 2012, kde bolo 80 024 UoZ.

Tabuľka 15: Prehľad UoZ v SR v r. 2010 – 2014

Obyvateľstvo / rok	2010	2011	2012	2013	2014
Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	2 687 048	2 667 708	2 702 281	2 698 768	2 698 589
Disponibilný počet UoZ	334 903	362 428	390 111	364 225	331 733

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 14: Nezamestnanosť v % v PSK a v SR v r. 2010-2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Na základe grafického znázornenia môžeme vidieť zásadné rozdiely v miere evidovanej nezamestnanosti v jednotlivých rokoch na úrovni PSK a SR. Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti je v PSK, kde najvyššiu hodnotu dosiahla v roku 2012. V okrese Prešov bola najvyššia miera nezamestnanosti v roku 2012 s hodnotou 18,75 %. Naopak najnižšia nezamestnanosť bola v roku 2014 – 14,84 %.

1.2.7 Domový a bytový fond

Existencia príležitostí na bývanie, ako aj stav domového a bytového fondu sú určujúcimi faktormi, ktoré ovplyvňujú ďalší rozvoj obce a naplňajú jej obytnú funkciu. V obci Lipníky je v súčasnosti 132 rodinných domov. Celá obec je elektrifikovaná a od roku 1973 funguje v nej aj verejné osvetlenie. Prevažná časť domov je napojená na verejný zdroj pitnej vody. V roku 1996 bol do obce zavedený plyn.

Charakteristika bytového fondu Lipníky je pomerne dobrá. Takmer všetky byty sú obývané vlastníkom daného bytu (110 zo 119 obydľí). Najviac RD bolo vybudovaných v povojnovom období, t. j. v rokoch 1946 – 1990. Tieto údaje sú aktuálne k poslednému sčítaniu obyvateľov, domov a bytov z roku 2011. Rodinných domov, ktorých obdobie výstavby nebolo zistené je 13.

Tabuľka 16: Typy obydľia v obci Lipníky

Typ obydľia (Spolu)	Obývané byty	Iné obytné jednotky	Kolektívne obydľia	Nezistené
132	128	0	0	4

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 17: Byty podľa obdobia výstavby v obci Lipníky

Obdobie výstavby	pred r.1919	1919 - 1945	1946 - 1990	1991-2000	2001-2005	2006 a neskôr
počet bytov	3	8	89	15	2	137

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 18: Byty podľa vlastníctva a systému dodávky vody v obci Lipníky

Systém dodávky vody	Byty obývané vlastníkom	Družstevné byty	Byty v nájme	Iná forma vlastníctva bytu	Nezistené
V obytnej jednotke je tečúca voda	107	0	4	3	2
V obytnej jednotke nie je tečúca voda	3	0	0	0	0
Byty spolu	110	0	4	3	2

Zdroj: ŠÚ SR

1.3 Ekonomická charakteristika

Medzi základné ukazovatele, ktoré poukazujú na vyspelosť hospodárstva a sú relevantné k informáciám pre sociálno-ekonomický prehľad, patrí vytvorený hrubý domáci produkt (HDP). Prešovský kraj v ekonomickej výkonnosti a v príjmoch obyvateľstva zaostáva v hospodárskom rozvoji za úrovňou Slovenskej republiky. Na tvorbe celoštátneho hrubého domáceho produktu (HDP) sa Prešovský kraj podieľa objemom deväť percent, čo predstavuje najmenší podiel zo všetkých ôsmich krajov Slovenska. Regionálny HDP postupne rastie, ale napriek tomu patrí stále k podpriemerným v rámci EÚ. (Zdroj: www.po-kraj.sk)

1.3.1 Technická infraštruktúra a priemysel

Zásobovanie vodou

Obec je zásobovaná jednotnou sieťou vodovodu v správe Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti a. s. Obec je napojená na skupinový vodovod s vykrytím 90 % územia obce. Akumulácia vody je zabezpečovaná vodojemom o kapacite 50 m³. Hlavná časť siete je zokruhovaná, niektoré okrajové časti sú vetvové. Na vodovodnej sieti sú osadené požiarne hydranty a prípojky s uzávermi pre jednotlivých odberateľov. Zdrojom pitnej vody je prameň v obci Šarišská Poruba s výdatnosťou 2,85 l/s.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Obec v súčasnosti nemá vybudovaný jednotný systém odvádzania a čistenia odpadových vôd. Rovnako obec nemá vybudovanú ani dažďovú kanalizáciu, dažďové vody sú zvedené do rigolov pozdĺž miestnych komunikácií. V rozsiahlej miere sú rozšírené domové žumpy, ktoré sú mnohokrát v zlom technickom stave a dochádza tak k presakovaniu splaškov do podzemnej vody. Dažďové vody sú odvádzané povrchovo do recipientov, ktoré tvoria tunajšie vodné toky. Funkčnou ČOV disponujú len niektoré domy.

Zásobovanie plynom

Obec je plynofikovaná. Hlavným distribučným plynovodom je VTL plynovod s maximálnym prevádzkovým tlakom 40 bar. Plynovod prechádza južnou časťou katastra obce v smere východ - západ.

Zásobovanie teplom

Zásobovanie teplom je decentralizované do malých domových a individuálnych kotolní, časť bytov je vykurovaná pecami. V súčasnosti je obec plynofikovaná o umožňuje využívať zemný plyn na vykurovacie účely. Obyvatelia majú možnosť využívať aj pevné palivá, drevo, čierne a hnedé uhlie a elektrickú energiu. Pri riešení spôsobu zásobovania teplom v riešenom území bude potrebné vychádzať z prioritných funkcií obce, ktorou je hlavne obytná funkcia. Zachovanie čistoty ovzdušia v celom území si vyžaduje použitie ušľachtilých médií akými je elektrická energia a zemný plyn.

Telekomunikačné, mobilné a internetové siete

Obec Lipníky telekomunikačne prislúcha do UTO Prešov. Telefónni účastníci sú napojení prostredníctvom miestnej siete. Miestna telefónna sieť je riešená káblovým nadzemným vedením. Rozvod miestneho rozhlasu je prevedený na oceľových stĺpoch. Ústredňa rozhlasu je situovaná v budove obecného úradu. Miestny rozhlas je potrebné rekonštruovať. V obci majú pokrytie tieto siete: Slovak Telekom, Orange, O2, WI-NET Raslavice, CONDORNET Prešov.

Televízny signál

Prijem rozhlasového a TV signálu v súčasnosti sa zabezpečuje prostredníctvom individuálnych antén a digitálnych satelitných prijímačov.

Poľnohospodárska a priemyselná výroba

V obci sa nenachádza žiadne poľnohospodárske družstvo, najbližšie družstvo sa nachádza v Kapušanoch pri Prešove.

Priemysel v okrese Prešov má dominantnú funkciu. Hospodárstvo okresu charakterizuje vo vysokej miere priemysel a poľnohospodárstvo. V obci Lipníky je výrobná firma OREX – Peter Michňák, ktorý sa zaoberá drevárskou výrobou.

Lesné hospodárstvo

Lesy sú základnou zložkou životného prostredia, najdôležitejším článkom územných systémov ekologickej stability a významným prírodným zdrojom. V okolí obce sa z hospodársky využiteľných drevín vyskytujú spoločenstvá dubových a dubovo-bukových lesov. Ekonomické využitie tunajších lesov sa prejavuje hlavne v oblasti turistického ruchu v podobe poľovných revírov bohatých na lesnú zver. Významným problémom je environmentálny dopad

hospodárskej činnosti. Podobne ako vo všetkých oblastiach Slovenska, aj tu sa prejavuje jej negatívny vplyv. Celková plocha lesných pozemkov je 96,94 ha.

1.3.2 Doprava

Automobilová doprava a miestne komunikácie

Dopravne je obec dobre prístupná, najmä v hlavnom západo-východnom smere po ceste I. triedy (I/18 a E-371), ktoré plnia významnú vnútroštátnu, ale aj medzinárodnú funkciu. Uvedená medzinárodná komunikácia prechádza priamo obcou. Cestná sieť v okolí obce je delená na štátne cesty a miestne komunikácie, ktoré obhospodaruje a spravuje obec Lipníky. Celková dĺžka miestnych komunikácií v obci je cca. 3 km. V dôsledku zlých poveternostných vplyvov a nadmerného využívania je potrebná ich rekonštrukcia. V obci sú vybudované chodníky pre chodcov iba pozdĺž hlavnej cesty I/18. Z dôvodu bezpečnosti obyvateľov je potrebné dobudovať chodníky aj v ďalších častiach obce (časť Podhrabina, Tal'ka a Lipníky).

Železničná doprava

V obci Lipníky sa nachádza železničná stanica, v grafikone vedená pod názvom Nemcovce, kde v najbližšej dobe je plánovaná zmena názvu na Lipníky. Železničná stanica sa nachádza priamo v katastri obce. Vlakové spojenie je zabezpečené viackrát denne v smere Prešov – Humenné a opačne. Prvý vlak vychádza z obce po štvrtej hodine ráno a posledný vlak odchádza po 22. hodine.

1.3.3 Kultúrnohistorické hodnoty územia

História obce

Obec Lipníky s časťami Tal'ka a Podhrabina je jednou z najmladších obcí na Slovensku, aj napriek tomu, že história jednotlivých jej častí siaha do 14. a 15. storočia. Za samostatnú obec Lipníky s časťami Tal'ka a Podhrabina bola vyhlásená 28.8.1990 uznesením rady ONV v Prešove, ale bez vlastného katastrálneho územia. Následne na to, po dvojročnom úsilí, mala obec vytvorené katastrálne územie, ktoré bolo vyčlenené z katastrálneho územia obcí Nemcovce, Šarišská Poruba a Chmeľov. Týmto aktom bola k obci pričlenená historicky známa Miroľa.

Historicky najstaršou časťou obce Lipníky je osada Tal'ka. Vznikla v dvadsiatych rokoch 14. storočia. Prvá písomná zmienka o Tal'ke je z roku 1318. „Vtedy zemanovia z Chmeľovca predali Tomášovi, synovi Bartolomeja a jeho príbuzným časť majetku po maďarsky nazývaného Naghtelek, ktorý dovtedy patrila do chotára Chmeľovca. Tomáš sa na majetku usadil a jeho synovia používali v prídomku názov získaného majetku.“ (Uličný, F.: Dejiny osídlenia horného

Šariša) Pomenovanie Taľka vzniklo teda z maďarského telek - pozemok a pôvodne označovalo časť chotára.

Názov osady Lipníky vznikol rovnakým spôsobom ako pomenovanie Taľka. To znamená, že pôvodne bola ním označovaná časť chotára. V literatúre i v starých listinách sa vyskytuje v podobe Lipnik. Lipníky pôvodne boli osadou Šarišskej Poruby a Šarišská Poruba bola majetkovou súčasťou panstva z Kapušian. Prvá zmienka o Šarišskej Porube je z roku 1410 a tá sa vzťahuje aj na Lipníky.

Osada Podhrabina začala vznikať až po 1. svetovej vojne a vtedy, po vzniku ČSR, dochádza aj k výraznejším zmenám v rozvoji osád Lipníky a Taľka. V apríli 1919 v Prahe vyšiel zákon o zábere veľkostatkárskej pôdy, kde došlo k deleniu pozemkov aj na panstve Ghillányiho.

V osade Lipníky v 20. - 30. rokoch vznikajú prvé súkromné prevádzky - spracovateľské podniky: mlyn, lesná úzkokoľajová železnica, kováčska vyhňa a kolárska dielňa. Druhou etapou intenzívnejšieho rozvoja osád Lipníky a Taľka je obdobie vojnového slovenského štátu (1939 - 1944). Keď sa v septembri 1939 začalo s výstavbou železničnej trate Kapušany - Strážske, naskytli sa nové pracovné príležitosti aj pre miestnych obyvateľov. Niektorí pracovali na trati už počas jej výstavby, viacerí aj v čase povojnovej obnovy (trať bola ukončená v septembri 1943, jej rekonštrukcia v r. 1947). Najintenzívnejšie tempo v rozvoji osád Lipníky a Taľka nastalo v povojnovom období, čo možno dokumentovať počtom postavených domov a verejných budov. Zdroj: OcÚ Lipníky

Cirkevné stavby a iné pamiatky

V obci Lipníky je katolícky kostol, ktorý miestni cirkevníci začali stavať v roku 1968. Jeho výstavba bola v rokoch totality pozastavená, budova na príkaz vládnej moci upravená na modlitebňu a dom smútku, takže ukončený bol až v roku 1989, kostolná veža bola nainštalovaná v roku 2006.

Obrázok 5: Rímskokatolícky kostol

Obrázok 6: Dom smútku

V obci sa nachádza pamätník padlým v II. sv. vojne.

Obrázok 7: Pamätník padlým v II. svetovej vojne v časti Miroľa

Zdroj: <http://www.lipniky.sk/index.php?id=5&gi=1>

Spolky a organizácie v obci

- Dobrovoľný hasičský zbor
- TJ Elektro – palivá Lipníky
- Obecná knižnica Lipníky
- Evanjelická cirkev a. v. so sídlom v Nemcovciach, filia Lipníky
- Rímskokatolícka cirkev farnosť Kapušany, filiálka Lipníky
- PZ Maglovec (iba pôsobí, nesídli)
- PZ Rozvoj Pušovce (iba pôsobí, nesídli)

Významné osobnosti

Významným rodákom obce je Július Nemčík, popredný slovenský maliar, národný umelec, ktorý zobrazil premeny slovenskej povojnovej krajiny.

1.3.4 Zdravotníctvo, sociálna starostlivosť a služby

V obci sa nenachádza žiadne zdravotné stredisko ani sociálne zariadenie. Najbližšie zdravotné stredisko sa nachádza v obci Kapušany a komplexná zdravotná starostlivosť je dostupná v okresnom meste Prešov.

Tabuľka 19: Zdravotníctvo

Lekárne a výdajne liekov	Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast	Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga	Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa	Stanica rýchlej zdravotnej pomoci
0	0	0	0	0	0

Zdroj: info obce

Zo služieb majú v obci zastúpenie predajňa potravinárskeho tovaru, nepotravinárskeho tovaru a pohostinstvo. Obyvatelia majú možnosť vyžiť aj poštovú schránku, ktorá je umiestnená na budove potravín.

Tabuľka 20: Služby

Predajňa potravinár	Pohostinské	Predajňa nepotravinár	Predajňa pohonný	Zariadenia pre	Predajňa súčiastok	Novinový stánok	Poštová schránka	Pošta
1	1	2	0	0	0	0	1	0

Zdroj: info obce

1.3.5 Vzdelávanie a školstvo

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V obci Lipníky sa nachádza materská škola, ktorú navštevujú deti od 3 do 6 rokov. Tá im zabezpečuje

predškolské vzdelávanie, šport, pobyt na zdravom vzduchu a vychádzky do prírody. V tomto školskom roku (2015/2016) navštevuje MŠ 19 detí. Do roku 2013 sa tu nachádzala aj základná škola pre 1. až 4. ročník, ktorá je od roku 2014 zrušená.

Tabuľka 21: Prehľad počtu a detí v MŠ a ZŠ v obci Lipníky

Školské zariadenie	Počet zariadení - spolu	Počet žiakov / detí – spolu
	Školský rok 2014 / 2015	Školský rok 2014 / 2015
Základná škola (1. – 4. roč.)	0	0
Materská škola	1	17

Zdroj: ŠÚ SR

1.3.6 Podnikateľské prostredie a priemyselná výroba v regióne

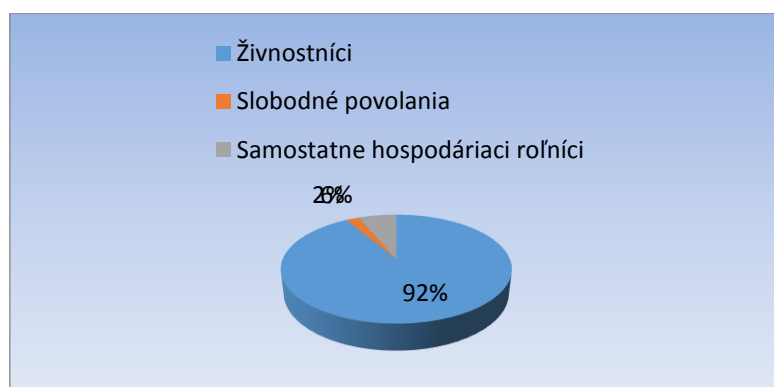
Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľajú viacerí účastníci. Sú to predovšetkým podnikatelia a miestna samospráva. Vplyv miestnej samosprávy na ekonomický rozvoj obce je prevažne sprostredkovaný cez vytváranie podmienok na lokalizáciu firiem. V obci sa nachádzajú viaceré fyzické osoby aj právnické osoby, ktoré na území obce vykonávajú zárobkovú činnosť.

Tabuľka 22: : Prehľad FO - podnikateľov a PO v obci Lipníky v r. 2014

Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	Živnostníci	Slobodné povolania	Samostatne hospodáriaci roľníci	Právnické osoby spolu	Právnické osoby ziskové	Právnické osoby neziskové
47	43	1	3	6	3	3

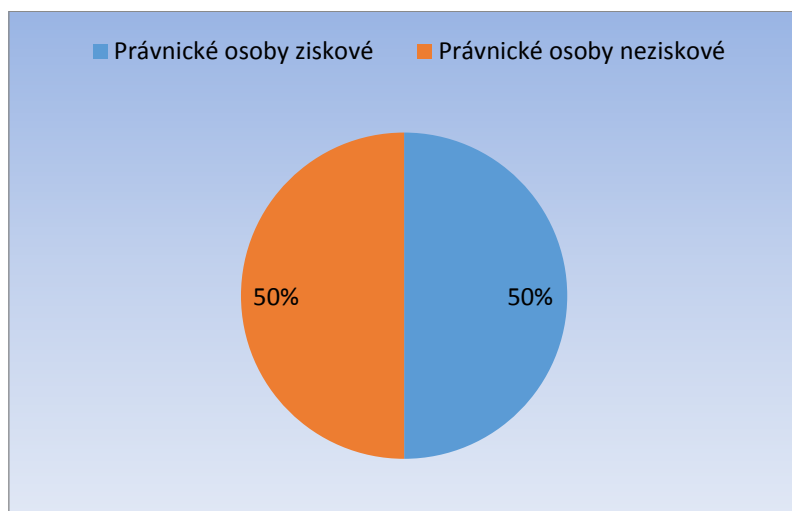
Zdroj: ŠÚ SR

Graf 15: Zastúpenie FO - podnikateľov v obci Lipníky v r. 2014

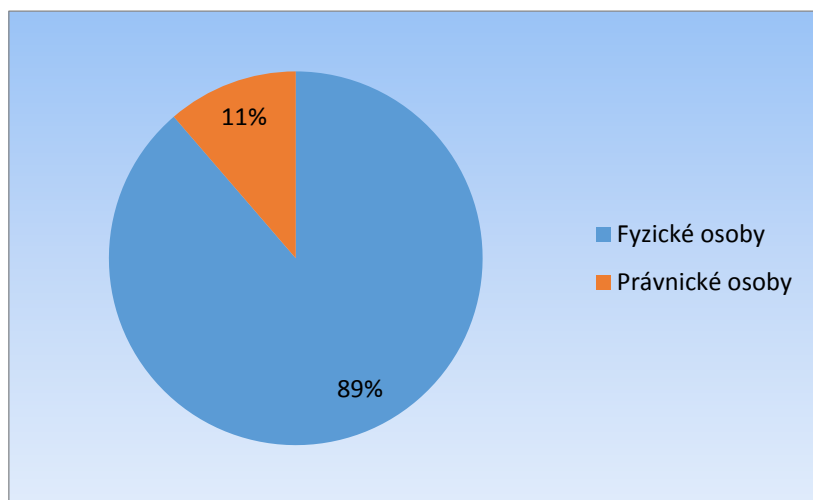
Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 16: Zastúpenie PO v obci Lipníky v r. 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 17: Zastúpenie podnikateľov v obci Lipníky v r. 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Ekonomickú štruktúru vytvárajú podnikateľské subjekty alokované v obci. Podieľajú sa na tvorbe hrubého domáceho produktu, ponúkajú pracovné príležitosti a prispievajú k rozvoju obce prostredníctvom miestnych daní.

Najpočetnejšie zastúpenie z hľadiska podnikateľskej sféry majú v obci Lipníky FO – podnikatelia, ktorí predstavujú 89% z celkového počtu všetkých podnikateľov obce. Z FO – podnikateľov sú v najväčšom zastúpení živnostníci, ktorí tvoria až 92 %. V roku 2014 pôsobili

v obci 3 samostatne hospodáriacich roľníci. Čo sa týka právnických osôb, ziskových a neziskových osôb, sú v rovnakom počte.

Tabuľka 23: Prehľad vybraných podnikateľov v obci Lipníky

Zdroj: info obce

Názov zamestnávateľa	Podnikateľská činnosť zamestnávateľa
Javolko, s.r.o.	Autodoprava, predaj stavebných materiálov
Peter Michňák-OREX	Stolárska výroba
Crawler, s.r.o.	Ťažba dreva
BLACHOTRAPEZ, s.r.o.	Predaj plechov

1.3.7 Hospodárenie obce

Obec Lipníky pri hospodárení musí dodržiavať Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 611/2005 Z. z., 324/2007 Z. z., 54/2009 Z. z., 426/2013 Z. z., 361/2014 Z. z.) a má mať vypracované a schválené Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce.

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom.

Príjmy rozpočtu obce sú:

- a) Daňové príjmy
- b) Dane z majetku
- c) Dane za tovary a služby
- d) Príjmy z podnikania a z vlastníctva
- e) Administratívne poplatky a iné poplatky a platby
- f) Kapitálové príjmy
- g) Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomoci, vkladov a ážio
- h) Iné nedaňové príjmy

- i) Tuzemské bežné granty a transfery
- j) Tuzemské a kapitálové granty a transfery

Tabuľka 24: Príjmy rozpočtu obce Lipníky v EUR

Kategória ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť 2014	Skutočnosť 2013
110	104 880,00	104 880,00	106 690,75	100 777,34
120	6 934,00	6 934,00	6 813,32	5 803,10
130	5 464,00	5 464,00	5 216,76	5 043,08
210	7 626,00	8 126,00	5 656,58	29 584,37
220	3 100,00	3 748,00	4 024,38	3 301,29
230	0,00	9 757,48	9 757,48	64,00
240	5,00	5,00	2,18	3,79
290	600,00	1 700,00	2 165,77	2 590,58
310	19 516,00	25 931,68	21 818,41	31 661,29
320	0,00	107 046,58	20 745,00	63 436,25
SPOLU	148 125,00	273 592,74	182 890,63	242 265,09

Zdroj: <http://www.registeruz.sk/>

Výdavky rozpočtu obce - z rozpočtu obce sa uhrádzajú:

- a) Mzdy, platy služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania
- b) Poistné a príspevok do poisťovní
- c) Tovary a služby
- d) Bežné transfery
- e) Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi, pôžičkami a návratnými finančnými výpomocami
- f) Obstarávanie kapitálových aktív

Tabuľka 25: Výdavky obce Lipníky v EUR

Kategória ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť 2014	Skutočnosť 2013
610	60 097,00	55 390,00	55 349,39	64 749,00
620	22 343,00	21 708,18	20 688,38	23 261,75
630	40 663,00	47 196,90	45 548,69	56 035,97
640	1 490,00	7 161,60	7 975,13	1 343,16
650	14 455,00	125 001,58	118 900,78	114 966,14
710	15 502,00	16 002,00	5 367,59	8 489,24
SPOLU	154 550,00	272 460,26	253 829,96	268 845,26

Zdroj: <http://www.registeruz.sk/>

Tabuľka 26: Finančné operácie obce Lipníky v EUR

Finančné operácie	Skutočnosť 2014	Skutočnosť 2013
Príjmové finančné operácie	122 097,78	130 014,90
Výdavkové finančné operácie	29 555,00	94 091,39

Zdroj: účtovná závierka obce

Tabuľka 27: Aktíva a pasíva obce Lipníky za rok 2013 a 2014 v EUR

Obec	Aktíva – majetok spolu		Pasíva – hospodárenie obce	
	2013	2014	2013	2014
Lipníky	1 119 803,93	1 106 591,11	1 119 803,93	1 106 591,11

Zdroj: <http://www.registeruz.sk/>

1.4 Environmentálna charakteristika

1.4.1 Geomorfologické a geologické pomery

Geologické zloženie územia, ktoré obklopuje kataster obce Lipníky, ovplyvňujú dva geografické celky: v severozápado - juhovýchodnom smere pretiahnutá depresia, vymodelovaná v menej odolných horninách flyšu a bradlového pásma, Beskydské predhorie a Slanské vrchy sú tvorené vo väčšej miere neogénnymi vulkanitmi.

Zdroj: PHSR obce Lipníky

1.4.2 Hydrologické pomery

Z hydrografického hľadiska územie kraja leží na hlavnom európskom rozvodí. Celé územie obce patrí k úmoriu Čierneho mora, do povodia Bodrogu. Katastrom obce pretekajú štyri menšie vodné toky. Najväčším z nich je potok Ladianka.

1.4.3 Klimatické pomery

Územie regiónu patrí do severného mierneho pásma. Klimatické podmienky regiónu ovplyvňuje morfológicky mnohotvárne územie s vplyvom na podstatné rozdiely v priemerných denných teplotách. Vo vrcholových častiach Slanských vrchov patria do chladnej oblasti (nad 800 m). V okrese vejú severné a severovýchodné vetry. Priemerná ročná teplota sa pohybuje okolo 7 – 9 °C, počet hodín slnečného svitu je 1600. Ročný priebeh teploty je dosť pravidelný. Najteplejší mesiac je júl (22,8 - 23,8°C), najchladnejší je január (- 3,6 až - 4,3°C). Maximum zrážok je v letných mesiacoch 600 mm, minimum v marci.

1.4.4 Pedologické pomery

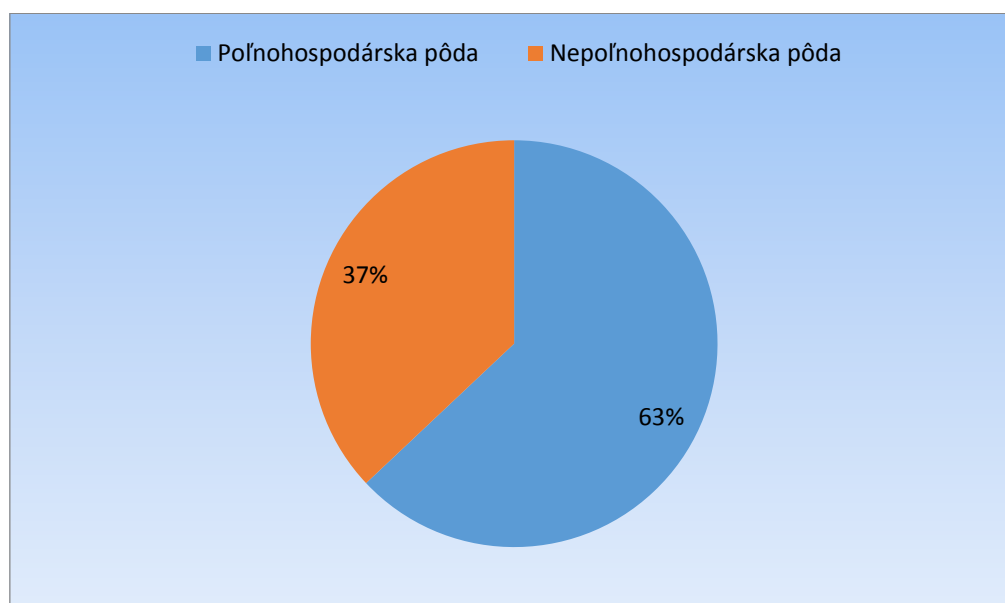
Celková výmera územia obce je 379,47 ha, výmera poľnohospodárskej pôdy je 239,35 ha (63,07%) a nepoľnohospodárskej pôdy 140,12 ha (36,93%). Z poľnohospodárskej pôdy má najväčšie zastúpenie trvalý trávny porast. Naopak z nepoľnohospodárskej pôdy je to lesný pozemok.

Tabuľka 28: Rozdelenie pôdneho fondu obce Lipníky v roku 2014

Pôdny fond	Výmera v m2
Celková výmera územia obce	3 794 669
Poľnohospodárska pôda - spolu	2 393 471
Poľnohospodárska pôda - orná pôda	683 049
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica	0
Poľnohospodárska pôda - vinica	0
Poľnohospodárska pôda - záhrada	142 853
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad	43 232
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast	1 524 337
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	1 401 198
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok	969 419
Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha	46 500
Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie	356 168
Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha	29 111

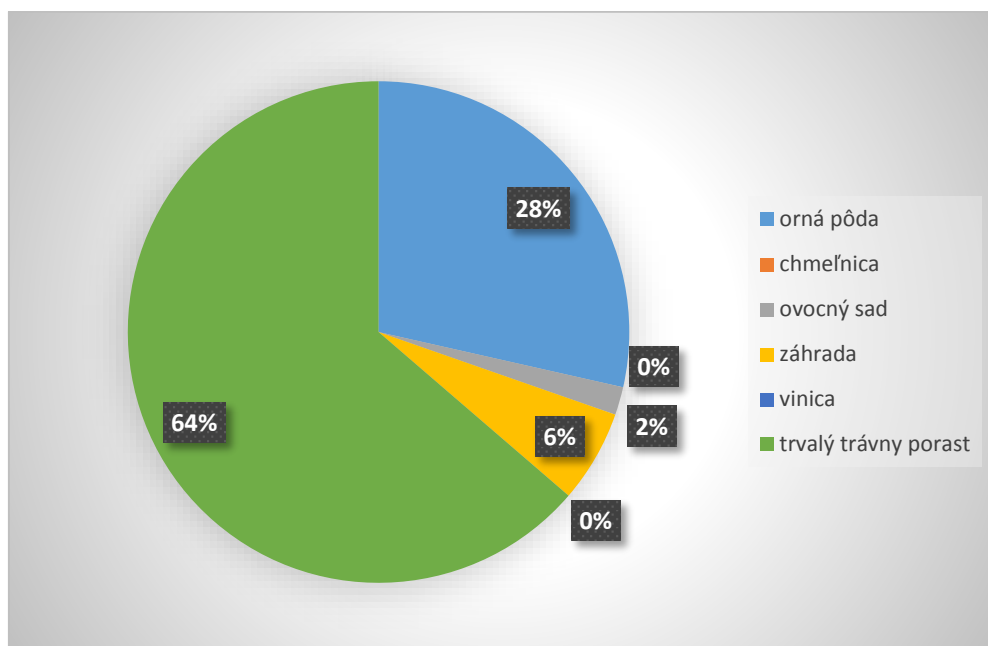
Zdroj: ŠÚ SR

Graf 18: Rozdelenie pôdneho fondu obce Lipníky v r. 2014

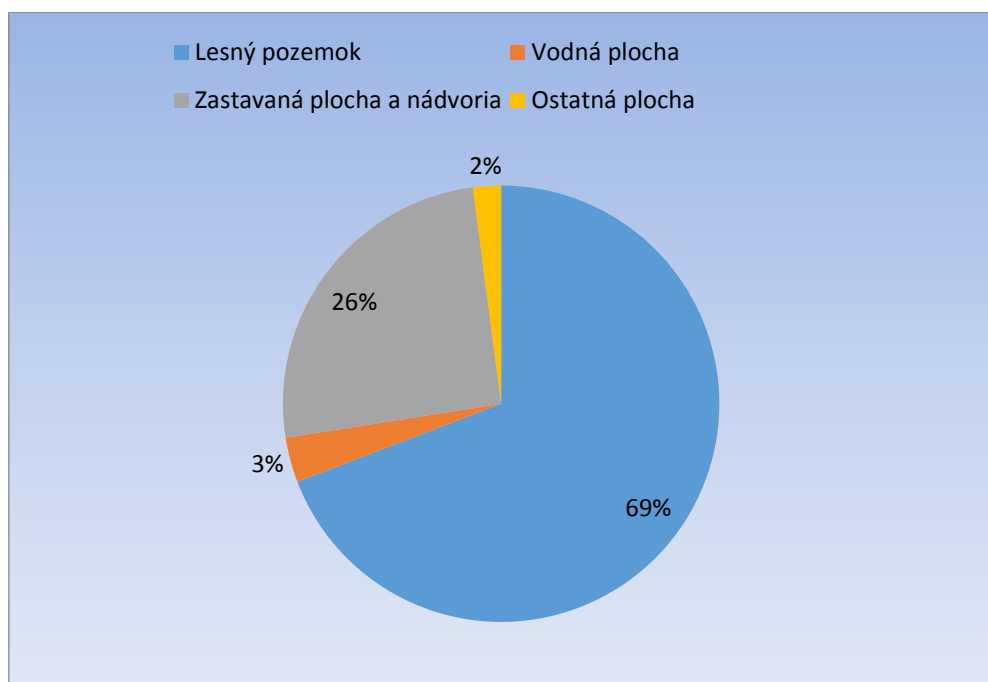
Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 19: Rozdelenie poľnohospodárskej pôdy v obci Lipníky v r. 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 20: Rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy v obci Lipníky v r. 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 29: : Štruktúra pôdných typov poľnohospodárskych pôd v okrese Prešov

Pôdny typ	Zastúpenie v %
FM – fluvizem	8,34
ČA – čiernica	2,83
ČM – černoziem	0,31
RM – regozem	4,16
HM – hnedozem	3,36
LM – livizem	1,40
KM – kambizem	55,90
PZ – podzol	-
PG – pseudoglej	16,41
RA – rendzina	5,87
OM – organozem	-
SK - slanisko, SC – slanec	-
LI - litozem, RN – ranker	0,07
GL – glej	0,32
KT – kultizem	-
INÉ - litozeme, rankre, rendziny resp. kambizeme a ich komplexy na zrázoch	1,02

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Väčšina pôd v okolí obce bola ovplyvnená činnosťou človeka. Ich úrodnosť bola negatívne ovplyvnená najmä zmenou obehu minerálnych látok. Zníženie úrodnosti pôd zavinielo nahradenie prirodzeného hnojiva umelým. Poľnohospodárske pôdy sú alokované hlavne v severozápadnej časti katastra obce. Ďalšie negatíva v oblasti hospodárenia s pôdou sa prejavujú vo forme nesystémových úprav, ako napr. likvidácia rozptýlenej zelene a rekultivácia pôdy, ktoré narušili vodný režim v krajine a podporili negatívny vplyv vodnej a veternej erózie. Rozsiahle plochy sú tiež ovplyvnené kyslými dažďami a prašným spádom.

Zdroj: PHSR obce Lipníky

Po získaní členstva v EÚ sa pôda na území SR stala súčasťou zdrojov pôdy Európskeho spoločenstva a tým aj časťou ekonomického, ekologického a sociálneho potenciálu pôdy Európskej únie s požiadavkou na vyspelý a fungujúci systém jej ochrany a správneho využívania. Na podporu týchto záujmov je vyčlenená pomoc Európskej únie, avšak len za predpokladu, že bude vytvorené kvalitné a odborné zázemie, právne a legislatívne podmienky a samozrejme aj vyspelý výkon činností v štátnej správe.

1.4.5 Fauna, flóra a vegetácia

V oblasti, kde sa obec rozprestiera, sa stretávajú rozličné botanické oblasti: panónska, východokarpatská a západokarpatská. Nižšie časti pohorí zaberajú najmä dubové lesy, vo vyšších častiach Slanských vrchov prevládajú bučiny. Z drevín sa tu vyskytujú vrbý, jelše, topole, brezy a jasene. Zo vzácných rastlinných druhov tu registrujeme leknovec štítnatý, žerušnicu málokvetú, truskavec obyčajný, korunku strakatú, jesienku obyčajnú, bleduľu jarnú. Lesy sú známe bohatým výskytom húb.

Tunajšia fauna je zastúpená hlavne mnohými druhmi vtákov. V Slanských vrchoch sa vyskytujú dokonca aj sovy a orly. Na nížine je častý výskyt hlodavcov ako piskor, jež a škrečok. V tejto oblasti sa pozornosť venovala výskumu bezstavovcov: motýľov a modlivky zelenej. Tunajšie živočíchy patria tak medzi zástupcov spoločenstiev listnatého a ihličnatého lesa, ako i polí, lúk, vodných tokov, vodných plôch a ich brehov. Bežne sa tu vyskytuje zajac poľný, bažant poľovný, srnec lesný, jeleň lesný, diviak lesný. Zo vzácných a chránených druhov tu žije rys ostrovid, vlk obyčajný, mačka divá, medveď hnedý, zubor hôrny, výr skalný, sova dlhochvostá, orol krikľavý, kuna lesná a skalná, haja červená a vydra riečna.

1.4.6 Chránené územia prírody

Za osobitne chránené časti prírody a krajiny sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) považujú územia, ktoré sú vyhlásené za chránené územia (územná ochrana) a chránené druhy rastlín a živočíchov (druhovú ochranu). Územná ochrana je ochrana územia v 2. až 5. (najvyššom) stupni ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. Na území, ktorému sa neposkytuje územná ochrana v 2. až 5. stupni ochrany, platí podľa zákona č. 543/2002 Z. z. 1. stupeň ochrany.

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

V k. ú. Lipníky sa nachádza chránené vtáčie územie **Slanské vrchy**. Z hľadiska územnej ochrany prírody do katastrálneho územia Lipníky nezasahuje žiadne chránené územie národného alebo európskeho významu.

Tabuľka 30 Prehľad CHÚ v okrese Prešov

číslo v štátnom zozname	kategória	názov chráneného územia	v pôsobnosti pracoviska ŠOP SR	súčasť VCHÚ	rozloha (ha)	rozloha ochranného pásma (ha)	rok vyhlásenia, novelizácie	stupeň ochrany	kraj	okres
512	NPR	Čergovská javorina	Prešov	-	10,7200	x	1982	5	PO	Prešov
518	PR	Demjatské kopce	Prešov	-	8,6817	x	1982	5	PO	Prešov
525	CHA	Dubnícke bane	Prešov	-	6,0000	x	1964	4	PO	Prešov
526	PR	Dubová hora	Prešov	-	61,3400	x	1983	5	PO	Prešov
527	PR	Dunitová skalka	Prešov	-	0,3507	x	1964	4	PO	Prešov
530	PR	Fintické svahy	Prešov	-	41,3300	x	1980	4	PO	Prešov
535	NPR	Gýmešský jarok	Prešov	-	20,6200	x	1981	5	PO	Prešov
550	PP	Hrabkovské zlepenice	Prešov	-	0,8719	x	1989	4	PO	Prešov
580	NPR	Kamenná Baba	Prešov	-	127,5900	x	1964	5	PO	Prešov
581	PR	Kapušíansky hradný vrch	Prešov	-	18,1000	x	1980	5	PO	Prešov
586	NPR	Kokošovská dubina	Prešov	-	20,0000	23,6300	1965	5	PO	Prešov
1150	PP	Komín	SSJ	-	x	x	1994, 2008	x	PO	Prešov
614	PR	Mirkovská kosatcová lúka	Prešov	-	1,1394	x	1979	4	PO	Prešov
644	PP	Podmorský zosuv	Prešov	-	0,5063	x	1989	4	PO	Prešov
654	PR	Pusté pole	Prešov	-	6,2370	x	1983	4	PO	Prešov
667	PR	Salvátorské lúky	Prešov	-	2,6765	x	1980	4	PO	Prešov
689	NPR	Šarišský hradný vrch	Prešov	-	145,7400	x	1964	5	PO	Prešov
865	PR	Šindliar	Prešov	-	7,6900	x	1993	5	PO	Prešov
717	PR	Zbojnický zámok	Prešov	-	8,0000	x	1964	5	PO	Prešov

<http://www.sopsr.sk/web/?cl=114>

<http://www.minzp.sk/postupy-ziadosti/ochrana-prirody-krajiny/uzemna-ochrana-prirody/natura-2000/>

1.4.7 Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001.

Obec je povinná vypracovať Program odpadového hospodárstva pre komunálne odpady a pre drobné stavebné odpady, ktoré vznikajú na jej území. Pri zostavovaní POH je obec oprávnená bezplatne požadovať od každého, kto je držiteľom komunálnych odpadov, alebo nakladá s nimi na území obce, potrebné informácie. V sledovanom období bol vývoj príjmov a výdavkov z odvozu a likvidácie komunálneho odpadu nerovnomerný.

V obci sa zabezpečuje zber a vývoz tuhého komunálneho odpadu a separovaného odpadu. Separované zložky predstavujú: plasty a zmiešané plasty, papier a lepenka, kovy, sklo a elektroodpad. V obci je zabezpečený aj vývoz objemového odpadu z domácností a stavebného odpadu, a taktiež je zabezpečený odvoz a likvidácia nebezpečného odpadu. Zber, odvoz a likvidáciu zabezpečuje firma Fúra, s.r.o. Do budúcnosti plánuje obec zabezpečiť rozšírenie separácie odpadu a kompostovanie BRO, čo by pozitívne vplývalo na znižovanie zaťaženia obecného rozpočtu, ako aj životné prostredie.

1.5 Vyhodnotenie väzieb na koncepcné dokumenty VÚC PSK

V zmysle zákona o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky prevzal samosprávny kraj kompetencie v oblasti regionálneho rozvoja, medzi ktoré patrí aj vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja, koordinovanie úloh súvisiacich so zabezpečovaním hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja územia, koordinovanie plnenia koncepcií rozvoja samosprávneho kraja. Samosprávny kraj zabezpečuje a koordinuje vypracovanie odvetvových koncepcií a stratégií hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja. Tie sú základnými dokumentmi, na základe ktorých sa realizuje rozvoj kraja. Výkon kompetencií v oblasti regionálneho rozvoja zabezpečuje PSK prostredníctvom odboru regionálneho rozvoja. Prešovský samosprávny kraj (PSK) v súlade so zákonom č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, v súčasnosti spracováva nový strednodobý rozvojový dokument PSK, ktorým je: „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 - 2020“ (PHSR PSK 2014 -2020) a tiež sa spracováva nový územný plán PSK. Nový Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja (PHSR PSK 2014 - 2020), spolu s novým územným plánom kraja, je základným kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza

z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiach v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami, investičnými projektmi a inými konkrétnymi aktivitami a spolu s návrhom na zdrojové krytie ich zabezpečenia.

PRO Lipníky je v súlade s doteraz platným PHSR PSK na roky 2008-2015 a územným plánom PSK.

1.6 SWOT analýza

SWOT analýza obce Lipníky bola použitá ako metóda, ktorá vychádza:

- z analýzy doterajšieho vývoja,
- súčasného stavu obce s uvedením jej silných stránok,
- súčasného stavu obce s uvedením jej slabých stránok,
- jej potenciálnych rozvojových zdrojov – príležitostí (šanci),
- jej potenciálnych ohrození rozvojových zámerov – hrozieb (rizík).

Silné stránky obce predstavujú potenciálne faktory ďalšieho rozvoja obce vo všetkých základných oblastiach. Vytvárajú východiskovú základňu pre stanovenie reálnych rozvojových cieľov.

Slabé stránky obce predstavujú limitujúce faktory rozvojových zámerov a oblastí, na ktoré treba sústrediť pozornosť orgánov samosprávy.

Príležitosti (šance) sú faktormi, ktoré umožňujú pri ich využití naplnenie rozvojových zámerov obce, ich reálnosť a urýchlenie. Poznanie reálnych príležitostí je východiskom stanovenia splniteľných rozvojových cieľov.

Ohrozenia (riziká) predstavujú skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť resp. spomaliť realizáciu strategických cieľov rozvoja obce. Dôsledná analýza možností vzniku rizík na celospoločenskej i komunálnej úrovni predstavuje predovšetkým analýzu možností pri zabezpečovaní finančných zdrojov.

Tabuľka 31: SWOT analýza ekonomickej oblasti

Ekonomická oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
poloha obce blízkosť miest – Vranov n/T. a Giraltovce blízkosť okres. a krajského mesta – Prešov rozmanitosť dopravného spojenia s premávkou v postačujúcich časových intervaloch (autobusové aj vlakové spoje) prítomnosť atraktívneho prostredia propagácia obce prostredníctvom internetu a iných komunikačných médií dobrá spolupráca obce s podnikateľmi a neziskovými organizáciami	zlý technický stav miestnych komunikácií chýbajú v niektorých častiach chodníky nevyhovujúci technický a energetický stav obecných budov chýba verejný rozhlas v okrajových častiach obce staré verejné osvetlenie chýba semafor na riadenie premávky jazdí veľa áut hlavný ťah cez stred obce chýbajú cyklotrasy zlá finančná situácia obce
Príležitosti	Ohrozenia
rekonštrukcia miestnych komunikácií dobudovanie chodníkov rekonštrukcia a zateplenie obecných budov rekonštrukcia verejného rozhlasu rekonštrukcia verejného osvetlenia zriadenie kamerového systému v obci obstaranie semaforu obnova dopravného a informačného značenia v obci vybudovanie zastávok a prístreškov pre cestujúcich spolupodieľanie sa na vytváraní nových pracovných príležitostí cezhraničná spolupráca s PL potreba využitia verejných zdrojov (EÚ, SR) a úverových prostriedkov	poškodzovanie miestnych komunikácií ohrozovanie bezpečnosti a zdravia obyvateľov znehodnotenie obecného majetku zvyšovanie prevádzkových nákladov nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj v spoločnosti, existenčné podmienky pre zabezpečenie rodiny nedostatok finančných prostriedkov určených na rozvoj a renováciu obce neúspešnosť predkladaných žiadostí o nenávratný finančný príspevok z fondov EÚ a štátneho rozpočtu

Tabuľka 32: SWOT analýza sociálnej oblasti

Sociálna oblasť a občianska vybavenosť	
Silné stránky	Slabé stránky
takmer homogénna národnostná štruktúra obyvateľstva predpoklady priaznivého migračného vývoja počtu obyvateľstva existencia predškolského zariadenia priamo v obci existencia kultúrneho domu futbalové ihriská	pomerne vysoká nezamestnanosť v okrese a v kraji málo obyvateľov zrušená základná škola v obci zrušený aktívny futbal v obci (zápasy) absencia pošty v obci 1 obchod - slabý výber tovaru absencia zdravotného strediska v obci nezrekonštruované obecné budovy na kultúrnu a športovú činnosť málo kultúrnych a športových podujatí chýba priestor na voľnočasové aktivity
Príležitosti	Ohrozenia
rekonštrukcia KD vrátane kuchyne rekonštrukcia budovy MŠ rekonštrukcia oplotenia a modernizácia dvora MŠ vybudovanie detského ihriska kultúrno-vzdelávacie akcie pre rôzne vekové kategórie zriadenie pamätnej tabule J. Nemčíkovi, rodákovi obce úprava cintorína a vytvorenie oddychovej zóny	zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva nedostatočná podpora zo strany VÚC a štátu vo sfére občianskej vybavenosti rozpad spoločenských, komunitných a rodinných vzťahov

Tabuľka 33: SWOT analýza environmentálnej oblasti

Environmentálna oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
pokojné a tiché prostredie krásna príroda zdravé ŽP blízkosť prírodných prvkov-Slanské vrchy relatívna zachovalosť životného prostredia dostatok priestorov pre budovanie oddychových zón v obci, plynifikácia obce	chýba kanalizácia v obci časté výkyvy v dodávke elektriny chýbajú kontajnery na separovaný odpad je potrebný častejší vývoz chýba kompostovanie všeobecný nezáujem znečisťovateľov na zlepšovaní ŽP a odstraňovaní príčin existencia divokých skládok zaburinené pozemky a zarastený potok
Príležitosti	Ohrozenia
znižovanie znečisťovania ŽP formou zvyšovania úrovne environmentálneho povedomia vybudovanie trafa v časti „Taľka“ realizácia parkových a oddychových zón (okolie Ocú, cintorín, Taľka...) úprava verejných priestranstiev zabezpečenie kontajnerov na separovaný zber kompostovacie zariadenie odstránenie tzv. divokých skládok v obci rozšírenie vodovodu v obci bezpečné odvádzanie odpadových vôd vybudovaním kanalizácie a ČOV rekonštrukcia mostov vybudovanie suchého poldra možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ a štátneho rozpočtu	vysoká frekvencia automobilovej dopravy, znečistenie životného prostredia, ohrozovanie obce prašnosťou, a znečisťovaním ovzdušia vplyvom zveľaďovania technickej a občianskej infraštruktúry ohrozovanie čistoty spodných vôd septikmi nárast množstva vznikajúceho komunálneho odpadu vytváranie nepovolených, tzv. divokých skládok

SWOT analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození poskytla prehľad potenciálnych obmedzení i možností pri ďalšom rozvoji obce. Na základe zhodnotenia SWOT analýzy je nevyhnutné stanoviť priority strategických cieľov v jednotlivých oblastiach a prijať opatrenia na zabezpečenie ich dosiahnutia. Analýza príležitostí a ohrození umožnila odhaliť doteraz nevyužitú šancu a súčasne definovať riziká, s ktorými sa samospráva môže v ďalšom období stretnúť.

2 Strategická časť

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Nadväzuje na výsledky komplexných analýz uvedených v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu, pričom sa snaží odstrániť alebo zmierniť identifikované disparity pomocou určených faktorov rozvoja. Nakoľko proces strategického plánovania tvorí vertikálne aj horizontálne prepojený systém, aj v prípade definovania stratégie platí priama previazanosť medzi jednotlivými programovými dokumentmi.

Táto časť obsahuje:

- víziu územia,
- strategický cieľ,
- výber a popis špecifických cieľov v jednotlivých politikách, oblastiach rozvoja - ekonomická (hospodárska), sociálna, environmentálna.

Vízia: „Obec Lipníky bude príjemným a pokojným miestom pre bývanie s vidieckym rázom, kvalitnou infraštruktúrou, základnou občianskou vybavenosťou a spoločenským životom“.

Strategický cieľ: Zvýšenie schopnosti obce rozvíjať sa komplexne, so zámerom zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce a so zreteľom na ochranu a tvorbu životného prostredia.

Tabuľka 34: Prehľad špecifických cieľov a opatrení v ekonomickej oblasti

Prioritná oblasť - Ekonomická (hospodárska)	
Cieľ 1: Zvyšovanie konkurencieschopnosti obce	Cieľ 2: Zlepšenie základných služieb v obci
Opatrenie 1.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu Opatrenie 1.2 Národná a nadnárodná spolupráca	Opatrenie 2.1 Optimálna sieť zrekonštruovaných verejných budov Opatrenie 2.2 Dostupné a bezpečné miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá

Špecifický cieľ 1: Zvyšovanie konkurencieschopnosti obce

Zdôvodnenie: Úlohou tohto cieľa je zvýšiť efektivitu vidieckej ekonomiky. Opatrenia sú zamerané na riešenie rozvoja podnikateľských subjektov, podporu cestovného ruchu zameraného na rozšírenie ponuky aktivít pre návštevníkov, propagáciu územia a budovanie partnerstiev na národnej a nadnárodnej úrovni. Propagácia širšieho územia je oveľa efektívnejšia, jednak z pohľadu využitia územia ako aj získania zdrojov financovania.

Špecifický cieľ 2: Zlepšenie základných služieb v obci

Zdôvodnenie: Úlohou tohto cieľa je vybudovať základnú infraštruktúru a zabezpečiť kvalitatívnu a kvantitatívnu úroveň vybavenia zariadení infraštruktúry v obci, ktorá skvalitní život obyvateľom obce a ostatným návštevníkom obce. Infraštruktúra predstavuje kľúčový faktor zabezpečujúci rozvoj obce. Dobudovanie a modernizácia infraštruktúry prispieva k zlepšeniu kvality života miestnych obyvateľov a zvýšeniu dostupnosti a atraktívnosti obce. Odstránením havarijných situácií a zlepšením technicko - energetických vlastností na objektoch verejných budov sa znížia prevádzkové náklady, zníži sa environmentálna záťaž a zvýši sa estetická funkcia.

Tabuľka 35: Prehľad špecifických cieľov a opatrení v sociálnej oblasti

Prioritná oblasť - Sociálna	
Cieľ 3: Zabezpečiť vhodné podmienky pre bývanie	Cieľ 4: Zachovanie kultúrno – historického potenciálu obce
Opatrenie 3.1 Územný plán a bytová politika	Opatrenie 4.1 Vybudovanie kultúrnej a športovej infraštruktúry a rozvoj kultúrnych a voľno časových aktivít

Špecifický cieľ 3: Zabezpečiť vhodné podmienky pre bývanie

Zdôvodnenie: Demografický vývoj obyvateľstva je spôsobený aj migráciou obyvateľstva za lepšími podmienkami. Úlohou tohto cieľa je vytvoriť vhodné podmienky na bývanie, a tak udržať mladú generáciu v obci. Potrebné je zamerať sa hlavne na výstavbu nových nájomných bytov pre rodiny, podporiť individuálnu bytovú výstavbu a vypracovať územný plán obce.

Špecifický cieľ 4: Zachovanie kultúrno – historického potenciálu obce

Zdôvodnenie: Najväčšími možnosťami pre kontakt a prácu s obyvateľmi do života obce je ich zaangažovanosť v oblasti kultúry a športu. Obec si uvedomuje potrebu kultúrnych a športových akcií a s tým spojenou nedostatočnou infraštruktúrou. Úlohou tohto cieľa je dobudovať kultúrnu a športovú infraštruktúru a zabezpečiť realizáciu tradičných kultúrnych a športových podujatí so zapojením širokej verejnosti.

Tabuľka 36: Prehľad špecifických cieľov a opatrení v environmentálnej oblasti

Prioritná oblasť - environmentálna	
Cieľ 5: Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie a dobudovanie environmentálnej infraštruktúry	Cieľ 6: Zvýšenie povedomia občanov v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia a eliminácia nepriaznivých vplyvov na životné prostredie
Opatrenie 5.1 Racionálne využívanie vôd a odpadových vôd	Opatrenie 6.1 Ekonomický a ekologický systém odpadového hospodárstva Opatrenie 6.2 Ochrana obyvateľov pred povodňami

Špecifický cieľ 5: Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie a dobudovanie environmentálnej infraštruktúry

Zdôvodnenie: S narastajúcou spotrebou vody a s tým spojeným vypúšťaním odpadových vôd je dôležité eliminovať vplyv negatívnych zložiek na životné prostredie. Úlohou tohto cieľa je dobudovanie a rekonštrukcia environmentálnej infraštruktúry a s uplatnením environmentálne vhodných technológií.

Špecifický cieľ 6: Zvýšenie povedomia občanov v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia a eliminácia nepriaznivých vplyvov na životné prostredie

Zdôvodnenie: Riešenie ochrany a tvorby ŽP vedie k uplatňovaniu separovania odpadov, a tým zníženiu množstva komunálneho odpadu a výskytu nelegálnych skládok. Z dôvodu výskytu miestnych búrok a ohrozenia obyvateľov záplavami je potrebné ochrániť obyvateľstvo aj majetok preventívnymi protipovodňovými opatreniami.

3 Programová časť

Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov.

Tabuľka 37: Prehľad opatrení a projektov podľa prioritných oblastí

Opatrenie	Projekt	Prioritná oblasť /oblasť
Opatrenie 1.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu	Projekt 1.1.1 Budovanie cyklotrás a náučných chodníkov	Ekonomická/envi ronmentálna
	Projekt 1.1.2 Propagácia obce – informačné materiály, mapy a tabule	Ekonomická
Opatrenie 1.2 Zvýšenie efektívnosti vzájomnej spolupráce	Projekt 1.2.1 Užšia spolupráca s o.z. a n.o.	Ekonomická
	Projekt 1.2.2 Cezhraničná spolupráca s Poľskou republikou	Ekonomická
Opatrenie 2.1 Optimálna sieť zrekonštruovaných verejných budov	Projekt 2.1.1 Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu	Ekonomická/sociálna
	Projekt 2.1.2 OZE a zateplenie obecnej budovy	Ekonomická
	Projekt 2.1.3 Rekonštrukcia a zateplenie budovy potravín a pohostinstva	Ekonomická
	Projekt 2.1.4 OZE a zateplenie budovy MŠ a ZŠ	Ekonomická/sociálna
	Projekt 2.1.5 Modernizácia a rekonštrukcia školského dvora pri MŠ vrátane oplozenia	Ekonomická/sociálna
Opatrenie 2.2 Dostupné a bezpečné miestne komunikácie,	Projekt 2.2.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	Ekonomická
	Projekt 2.2.2 Vybudovanie chodníkov v obci Lipníky	Ekonomická

chodníky a verejné priestranstvá	Projekt 2.2.3 Realizácia parkových a oddychových zón (pri OcÚ, Taľka, cintorín)	Ekonomická/envi ronmentálna
	Projekt 2.2.4 Obstaranie kamerového a monitorovacieho systému v obci	Ekonomická
	Projekt 2.2.5 Modernizácia verejného osvetlenia	Ekonomická
	Projekt 2.2.6 Rekonštrukcia verejného rozhlasu	Ekonomická
	Projekt 2.2.7 Nové zastávky a prístrešky pre cestujúcich v 2 častiach obce (Miroľa a začiatok Lipníky)	Ekonomická
	Projekt 2.2.8 Zriadenie svetelnej signalizácie a bezpečnostných prvkov na ceste 1.tr. I/18	Ekonomická
	Projekt 2.2.9 Obnova dopravného a informačného značenia v obci	Ekonomická
	Projekt 2.2.10 Rekonštrukcia mostov	Ekonomická
Opatrenie 3.1 Územný plán a bytová politika	Projekt 3.1.1 Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny	Sociálna
	Projekt 3.1.2 Podpora vytváranie zón pre IBV	Sociálna
	Projekt 3.1.3 Územný plán obce – vypracovanie	Sociálna/ekonomi cká
Opatrenie 4.1 Vybudovanie kultúrnej a športovej infraštruktúry a rozvoj kultúrnych a voľno časových aktivít	Projekt 4.1.1 Organizácia kultúrnych a športových podujatí	Sociálna
	Projekt 4.1.2 Zriadenie pamätnej tabule národnému umelcovi J. Nemčíkovi, rodákovi obce	Sociálna
Opatrenie 5.1 Racionálne využívanie vôd a odpadových vôd	Projekt 5.1.1 Rozšírenie verejného vodovodu	Environmentálna
	Projekt 5.1.2 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	Environmentálna

Opatrenie 6.1 Ekonomický a ekologický systém odpadového hospodárstva	Projekt 6.1.1 Zlepšenie zberu separovaného odpadu – nové nádoby na separovaný zber, zriadenie kompostoviska	Environmentálna
	Projekt 6.1.2 Odstránenie divokých skládok	Environmentálna
Opatrenie 6.2 Ochrana obyvateľov pred povodňami	Projekt 6.2.1 Vybudovanie suchého poldra	Environmentálna

Tabuľka 38: Súbor ukazovateľov a výsledkov jednotlivých projektov

Projekt / aktivita	Výsledok	Dopad
Projekt 1.1.1 Budovanie cyklotrás a náučných chodníkov	Náučné a informačné tabule, výstavba cyklotrás	Väčšia turistická atraktivita a turistický ruch v obci
Projekt 1.1.2 Propagácia obce – informačné materiály, mapy a tabule	informačné materiály, mapy a tabule	prezentácia obce a podpora cestovného ruchu
Projekt 1.2.1 Užšia spolupráca s o. z. a n. o.	aktívna spolupráca a spoločné projekty	prezentácia obce a podpora cestovného ruchu
Projekt 1.2.2 Cezhraničná spolupráca s Poľskou republikou	aktívna spolupráca a spoločné projekty	prezentácia obce v zahraničí a realizácia spoločných projektov
Projekt 2.1.1 Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu	nové rozvody elektriny vo vyhovujúcom stave, oprava javiska, nové priečky a WC, nové omietky, kuchyňa prispôbená novým podmienkam	zníženie spotreby energií, nové využité priestory pre športovú a relaxačnú činnosť, lepšia využiteľnosť priestorov (viac akcií naraz)
Projekt 2.1.2 OZE a zateplenie obecnej budovy	zateplenie budovy, bezbariérový vstup, zelená infraštruktúra, úspora energií, solárne panely (teplá voda)	úspora energie a finančných prostriedkov, estetická funkcia
Projekt 2.1.3 Rekonštrukcia a zateplenie budovy potravín a pohostinstva	Zateplenie budovy, fasáda	úspora energie a finančných prostriedkov, estetická funkcia

Projekt 2.1.4 OZE a zateplenie budovy MŠ a ZŠ	Zateplenie budovy, fasáda	úspora energie a finančných prostriedkov, estetická funkcia
Projekt 2.1.5 Modernizácia a rekonštrukcia školského dvora pri MŠ vrátane oplotenia	vybavenie školského ihriska novými prvkami vrátane úpravy terénu	zvýšenie bezpečnosti detí, zväčšenia variability športových aktivít
Projekt 2.2.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	výstavba ciest v nových častiach z dôvodu rozvoja obce, rekonštrukcia poškodených a rozbitých úsekov ciest	ochrana majetku a bezpečnosti občanov, možnosť novej výstavby v nových lokalitách
Projekt 2.2.2 Vybudovanie chodníkov v obci Lipníky	výstavba chodníkov v rôznych častiach obce (Taľka, Lipníky, Podhrabina, Miroľa)	zlepšenie bezpečnosti chodcov na úzkych a pomerne frekventovaných cestách, bezpečnosť detí pri dochádzke do a zo školy, a pri dochádzke za športovou činnosťou
Projekt 2.2.3 Realizácia parkových a oddychových zón (pri OcÚ, Taľka, cintorín)	výsadba okrasných drevín, lavička, možnosť posedenia občanov, preliezky pre deti, opekanie v prírode, omladenie parku	nový priestor na oddych občanov, priestor pre kultúrne vyžitie a zdraviu prospešné podujatia
Projekt 2.2.4 Obstaranie kamerového a monitorovacieho systému v obci	inštalácia kamier pri obecných budovách, frekventovaných úsekoch ciest, možných čiernych skládkach	ochrana obecného majetku, posilnenie bezpečnosti, zníženie kriminality, zabránenie vzniku čiernych skládok
Projekt 2.2.5 Modernizácia verejného osvetlenia	výmena starých reflektorov za LED svietidlá	zníženie nákladov na údržbu verejného osvetlenia a zníženie nákladov na energie o cca 60 %
Projekt 2.2.6 Rekonštrukcia verejného rozhlasu	kompletná výmena starého obecného rozhlasu za nový	lepšia informovanosť občanov o aktivitách obce, menšie náklady na opravu a údržbu starého rozhlasu, pokrytie nového územia
Projekt 2.2.7 Nové zastávky a prístrešky pre cestujúcich v 2 častiach obce (Miroľa a začiatok Lipníky)	možnosť výstupu a nástupu občanov obce z okrajových častí do spojov SAD	zvýšenie bezpečnosti, zlepšenie kultúry cestovania

Projekt 2.2.8 Zriadenie svetelnej signalizácie a bezpečnostných prvkov na ceste 1.tr. I/18	osadenie semafora a spomaľovacích prvkov	zvýšenie bezpečnosti chodcov na frekventovanej ceste, ochrana zdravia občanov
Projekt 2.2.9 Obnova dopravného a informačného značenia v obci	výmena a doplnenie starého značenia, označenie častí obce (smerové tabule)	zvýšenie bezpečnosti premávky v obci, lepšia orientácia a obslužnosť okrajových častí obce
Projekt 2.2.10 Rekonštrukcia mostov	generálna oprava mostov	zabezpečenie prepojenia jednotlivých častí obce
Projekt 3.1.1 Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny	9 nájomných bytov	dostupnejšie bývanie pre mladé rodiny
Projekt 3.1.2 Podpora vytváranie zón pre IBV	vysporiadanie pozemkov, prípojky	prístupnejšie podmienky pre budovanie RD
Projekt 3.1.3 Územný plán obce – vypracovanie	vypracovanie územného plánu	dokumentácia pre územný rozvoj obce
Projekt 4.1.1 Organizácia kultúrnych a športových podujatí	organizácia rôznych spoločenských, kultúrnych a športových podujatí	stretávanie sa občanov navzájom, zlepšenie medziľudských vzťahov
Projekt 4.1.2 Zriadenie pamätnej tabule národnému umelcovi J. Nemčikovi, rodákovi obce	pamätná tabuľa	zachovanie kultúrneho a duchovného dedičstva
Projekt 5.1.1 Rozšírenie verejného vodovodu	rozšírenie vodovodu do nových častí obce	zníženie závislosti občanov na vlastných studniach, dodávka nezávadnej pitnej vody, ďalší rozvoj obce - výstavba
Projekt 5.1.2 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	kanalizácia a ČOV v obci, odstránenie znečistenia pôdy a vôd	rapídne zvýšenie čistoty životného prostredia v obci, zabránenie znečistenia spodných vôd
Projekt 6.1.1 Zlepšenie zberu separovaného odpadu – nové nádoby na separovaný zber, zriadenie kompostoviska	zriadenie zberu triedeného odpadu do plastových kuka nádob, zriadenie obecného kompostoviska	zníženie environmentálnej záťaže, obmedzenie vypaľovania tráv, druhotné využitie rastlinnej hmoty, využitie kompostu

Projekt 6.1.2 Odstránenie divokých skládok	sanácia nelegálnych skládok	čisté a zdravé životné prostredie, estetická funkcia
Projekt 6.2.1 Vybudovanie suchého poldra	ochrana zastavaného územia obce pred povodňami	ochrana majetku občanov, ochrana zdravia a životov

Zdroj: vlastné spracovanie

4 Realizačná časť

Realizačná časť PRO nadväzuje na programovú časť vo väzbe na program a navrhnuté ukazovatele. Realizačná časť obsahuje popis úloh jednotlivých partnerov, popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia, popis komunikačnej stratégie PRO k jednotlivým cieľovým skupinám, systém monitorovania a hodnotenia a akčný plán s výhľadom na 2 roky (x+2) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Zabezpečenie realizácie a naplnenia Programu rozvoja obce bude dosiahnuté koordinovaným a širokospektrálnym pôsobením všetkých zainteresovaných cieľových skupín v obci v kombinácii s využitím schopností a skúseností všetkých zodpovedných osôb.

Projekty možno uskutočňovať vlastnými silami obce alebo za pomoci externistov. Práve prepojenie interných a externých nositeľov projektov urýchli proces realizácie stratégie, resp. môže prebiehať paralelne realizácia viacerých projektov naraz.

Riadiacim orgánom PRO na úrovni obce je **obecné zastupiteľstvo (OZ)**. Obecné zastupiteľstvo si môže zriadiť komisie ako svoje poradné orgány. Vo vzťahu k realizácii PRO obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PRO a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia, taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce. Obecné zastupiteľstvo v rámci hodnotenia PRO schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu. Výkonným orgánom pre prípravu a realizáciu rozvojových projektov a aktivít PRO je **starosta obce**, ním riadené inštitúcie obce a vybraní partneri projektov. Orgány zodpovedajú za systém riadenia PRO a v prípade čerpania pomoci EÚ a dotácií i za systém riadenia pomoci, čerpanie dotácií a použitie úverových zdrojov.

4.2 Komunikačná stratégia

V obci je zabezpečený plynulý tok informácií a zabezpečenie činností potrebných pre realizáciu PRO, ako aj činností v rámci projektového cyklu na úrovni jednotlivých projektov, vrátane procesov s externými subjektmi (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania.

Hlavným cieľom komunikačnej stratégie je komunikácia s občanmi a dosiahnutie stavu, aby bol každý občan o všetkých súvislostiach, ktoré pre neho z PRO a jeho realizácie vyplývajú,

informovaný včas, v dostatočnom rozsahu a primeranou formou. Podstatný a hlavný nástroj komunikácie obce predstavuje webová stránka obce (**www.lipniky.sk**) so sprievodnými komunikačnými kanálmi: informačná tabuľa umiestnená pri obecnom úrade a miestny rozhlas. Ďalšími komunikačnými kanálmi sú zasadnutia obecného zastupiteľstva a informovanie občanov prostredníctvom zvolených poslancov obce.

4.3 Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie.

Proces monitorovania PRO sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PRO až do ukončenie jeho platnosti a to na úrovni projektov. Základným prvkom monitorovania je projekt, na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa za príslušný rok. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov. Výstupom monitorovania je **monitorovacia správa** za príslušný rok schválená v OZ.

Proces hodnotenia sa vykonáva na úrovni programu (PRO) systematicky a priebežne počas celého trvania programu. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na strategické a operatívne hodnotenie.

Dokument PRO musí prejsť v rámci procesu schvaľovania procesom strategického hodnotenia v zmysle príslušných ustanovení **Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie** a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Operatívne hodnotenie sa zakladá predovšetkým na každoročnom hodnotení - vyhodnotenie PRO bude prebiehať v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja každoročne hodnotiacou správou a monitorovacou správou, ktoré prejdú schvaľovacím procesom v OZ. Výstupom hodnotenia je hodnotiacia správa za príslušný rok schválená v OZ, ktorá hodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí. Vstupnými údajmi pre prípravu operatívneho hodnotenia sú výsledky monitorovania - monitorovacie správy jednotlivých projektov realizovaných v rámci programu. Hodnotiace a monitorovacie správy PRO sú podkladom pre rozhodnutia orgánov (OZ, starosta) pri riadení realizácie programu s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k dosiahnutiu cieľov jednotlivých prioritných oblastí PRO (Príloha č. 5 - Vzor monitorovacej správy).

Tabuľka 39: Plán hodnotenia a monitorovania PRO

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2017	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v prípade potreby	kontrola súladu programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PRO	2017	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	v prípade potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	2017-2023	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Zdroj: MDVRR SR 2015 a vlastné spracovanie

4.4 Akčný plán

Súčasťou realizačnej časti PRO Lipníky je spracovaný akčný plán podľa jednotlivých prioritných oblastí a obsahuje aktivity/zoznam investícií všetkých opatrení. Akčný plán je zostavený podľa výsledkov dotazníkového prieskumu a na základe SWOT analýzy. Poradie ani dôležitosť nie sú určené, vzhľadom na špecifické podmienky, ktoré budú definované až v jednotlivých výzvach v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020, resp. ostatných programoch a podľa reálnych možností obce. Akčný plán je realizovateľný v časovom období 2016 – 2023 a všetky plánované investície sú rovnocenné. Výška jednotlivých operácií nie je úplná a záväzná, nakoľko nie je k jednotlivým aktivitám vypracovaná projektová dokumentácia, ani nebolo začaté verejné obstarávanie.

Každý akčný plán musí byť:

- reálny podľa finančných a časových možností

- konkrétny - rieši príčinu špecifického cieľa
- flexibilný – podľa možnosti spoločného postupu všetkých zúčastnených strán
- transparentný – verejne prístupný a kontrolovateľný
- monitorovaný a hodnotiteľný v merateľných jednotkách.

Tabuľka 40: Akčný plán obce Lipníky

Priorita; opatrenie; aktivita/projekt	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie v EUR
Priorita – Ekonomická (hospodárska) oblasť			
Opatrenie 1.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu			
Projekt 1.1.1 Budovanie cyklotrás a náučných chodníkov	2016-2023	Obec Lipníky	80 000
Projekt 1.1.2 Propagácia obce – informačné materiály, mapy a tabule	2016-2023	Obec Lipníky	2 000
Opatrenie 1.2 Zvýšenie efektívnosti vzájomnej spolupráce			
Projekt 1.2.1 Užšia spolupráca s o. z. a n. o.	2016-2023	Obec Lipníky	5 000
Projekt 1.2.2 Cezhraničná spolupráca s Poľskou republikou	2016-2023	Obec Lipníky	20 000
Opatrenie 2.1 Optimálna sieť zrekonštruovaných verejných budov			
Projekt 2.1.1 Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu	2016-2023	Obec Lipníky	100 000
Projekt 2.1.2 OZE a zateplenie obecnej budovy	2016-2023	Obec Lipníky	200 000
Projekt 2.1.3 Rekonštrukcia a zateplenie budovy potravín a pohostinstva	2016-2023	Obec Lipníky	200 000

Projekt 2.1.4 OZE a zateplenie budovy MŠ a ZŠ	2016-2023	Obec Lipníky	180 000
Projekt 2.1.5 Modernizácia a rekonštrukcia školského dvora pri MŠ vrátane oplotenia	2016-2023	Obec Lipníky	70 000
Opatrenie 2.2 Dostupné a bezpečné miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá			
Projekt 2.2.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	2016-2023	Obec Lipníky	500 000
Projekt 2.2.2 Vybudovanie chodníkov v obci Lipníky	2016-2023	Obec Lipníky	500 000
Projekt 2.2.3 Realizácia parkových a oddychových zón (pri OcÚ, Taľka, cintorín)	2016-2023	Obec Lipníky	120 000
Projekt 2.2.4 Obstaranie kamerového a monitorovacieho systému v obci	2016-2023	Obec Lipníky	80 000
Projekt 2.2.5 Modernizácia verejného osvetlenia	2016-2023	Obec Lipníky	130 000
Projekt 2.2.6 Rekonštrukcia verejného rozhlasu	2016-2023	Obec Lipníky	60 000
Projekt 2.2.7 Nové zastávky a prístrešky pre cestujúcich v 2 častiach obce (Miroľa a začiatok Lipníky)	2016-2023	Obec Lipníky	120 000
Projekt 2.2.8 Zriadenie svetelnej signalizácie a bezpečnostných prvkov na ceste 1.tr. I/18	2016-2023	Obec Lipníky	60 000

Projekt 2.2.9 Obnova dopravného a informačného značenia v obci	2016-2023	Obec Lipníky	20 000
Projekt 2.2.10 Rekonštrukcia mostov	2016-2023	Obec Lipníky	700 000
Priorita : Sociálna oblasť			
Opatrenie 3.1 Územný plán a bytová politika			
Projekt 3.1.1 Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny	2016-2023	Obec Lipníky	700 000
Projekt 3.1.2 Podpora vytváranie zón pre IBV	2016- 023	Obec Lipníky	30 000
Projekt 3.1.3 Územný plán obce – vypracovanie	2016-2023	Obec Lipníky	15 000
Opatrenie 4.1 Vybudovanie kultúrnej a športovej infraštruktúry a rozvoj kultúrnych a voľno časových aktivít			
Projekt 4.1.1 Organizácia kultúrnych a športových podujatí	2016-2023	Obec Lipníky	30 000
Projekt 4.1.2 Zriadenie pamätnej tabule národnému umelcovi J. Nemčikovi, rodákovi obce	2016-2023	Obec Lipníky	5 000
Priorita: Environmentálna oblasť			
Opatrenie 5.1 Racionálne využívanie vôd a odpadových vôd			
Projekt 5.1.1 Rozšírenie verejného vodovodu	2016-2023	Obec a VVS, a.s.	220 000
Projekt 5.1.2 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	2016-2023	Obec Lipníky, VVS, a.s.	700 000
Opatrenie 6.1 Ekonomický a ekologický systém odpadového hospodárstva			
Projekt 6.1.1 Zlepšenie zberu separovaného odpadu – nové	2016-2023	Obec Lipníky	50 000

nádoby na separovaný zber, zriadenie kompostoviska			
Projekt 6.1.2 Odstránenie divokých skládok	2016-2023	Obec Lipníky	40 000
Opatrenie 6.2 Ochrana obyvateľov pred povodňami			
Projekt 6.2.1 Vybudovanie suchého poldra	2016-2023	Obec Lipníky, SVP, š.p.	700 000

5 Finančná časť

Táto časť obsahuje:

- finančný rámec pre realizáciu PRO Lipníky,
- model viac zdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov).

Finančný rámec špecifikuje pre každú prioritu a na každý projekt. Ide o finančný prídelený plánovaný ako odhadovaných súkromných zdrojov, ktoré zodpovedajú podielu každého jednotlivého fondu.

Pre finančný plán je potrebné vychádzať zo súčasných podmienok a očakávaných predpokladov získavania zdrojov na realizáciu programu. Odhad realizácie programu bude vychádzať zo všeobecne očakávaných zdrojov:

- vlastné zdroje (rozpočet obce),
- štátne dotácie z účelových fondov (Environmentálny fond, ŠFRB),
- fondy EÚ,
- financovanie z národných projektov (Úrady práce, soc. vecí a rodiny),
- rozpočet Prešovského samosprávneho kraja,
- súkromné zdroje (fyzické a právnické podnikateľské subjekty alebo združenia).

Dôležitým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie.

Pomoc zo štrukturálnych fondov je určená regiónom a oblastiam, ktoré vykazujú nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Podľa platných pravidiel Európskej únie sú podporované tie regióny, ktoré zodpovedajú ekonomicky a geograficky stanoveným cieľom štrukturálnej politiky.

Ďalšími možnosťami financovania projektov disponujú ministerstvá, Prešovský samosprávny kraj a rôzne súkromné alebo vládne nadačné fondy na území Slovenska, či iných štátov.

Bankové inštitúcie poskytujú okrem komerčných úverov a pôžičiek i podporné programy pre spolufinancovanie rozličných projektových zámerov. Obec môže použiť návratné zdroje financovania len na úhradu kapitálových výdavkov. Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu v priebehu rozpočtového roka sa výnimočne môžu použiť tieto zdroje financovania za podmienky, že budú splatené do konca rozpočtového roka z príjmov bežného rozpočtu.

Obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- a) celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a

b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Celkovou sumou dlhu obce sa na účely tohto zákona rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce alebo vyššieho územného celku.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu a z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania na výstavbu obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty. Ďalej sa do celkovej sumy dlhu obce nezapočítavajú záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou alebo vyšším územným celkom a orgánom podľa osobitného predpisu.

Zdroj: Zákon č. 583 / 2004 Z. z. Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 611/2005 Z. z., 324/2007 Z. z., 54/2009 Z. z., 426/2013 Z. z., 361/2014 Z. z.)

Obec Lipníky má reálne skúsenosti s prípravou a realizáciou investičných aj neinvestičných projektov na podporu regionálneho rozvoja.

Tabuľka 41: Prehľad investičných aktivít v obci v období 2009 – 2014

Názov projektu	Miesto realizácie	Názov donora	Celkové náklady na projekt v €	Grant / dotácia
Plynofikácia budovy predajne a reštaurácie	Lipníky	Ministerstvo financií SR	6 775,18	6 090,40
Protipovodňová ochrana obce Lipníky	Lipníky	Ministerstvo životného prostredia SR	434 370,58	408 899,52
Výstavba verejného priestranstva v obci Lipníky	Lipníky	Pôdohodspodárska platobná agentúra	26 350,00	24 753,75
Športová a relaxačná zóna v obci Lipníky	Lipníky	Pôdohospodárska platobná agentúra	91 266,78	75 638,98

Zdroj: info obce

Obrázok 8: Protipovodňová ochrana obce Lipníky

Zdroj: www.lipniky.sk

Tabuľka 42: Finančný rámec PRO Lipníky

Názov opatrenia*	Kód a názov projektu/aktivity		Hlavný ukazovateľ- výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Sú- kr- om- né zdr- oje	Úverové zdroje	EIB prís- pev- ok (inf- orm- atív- ne)	Iné zdr- oje
		Klasifikácia stavieb - trieda			a=b+e+f+g +h	b=c+d	Národné celkom (c)	EÚ (EŠIF) Celkom (d)	e	f	g	h
I. Hospodárska (ekonomická) politika					3 147 000 €	3 147 000 €	790 000 €	2 357 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Opatrenie 1.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu	1.1.1 Budovanie cyklotrás a náučných chodníkov	2112 - Miestne komunikácie	km cyklotrás a náučných chodníkov	2016-2023	80 000 €	80 000 €	20 000 €	60 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	1.1.2 Propagácia obce – informačné materiály, mapy a tabule		prezentácia obce a podpora cestovného ruchu	2016-2023	2 000 €	2 000 €	2 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Opatrenie 1.2 Zvýšenie efektívnosti vzájomnej spolupráce	1.2.1 Užšia spolupráca s o.z. a n.o.		prezentácia obce a podpora cestovného ruchu	2016-2023	5 000 €	5 000 €	5 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	1.2.2 Cezhraničná spolupráca s Poľskou republikou		prezentácia obce v zahraničí a realizácia spoločných projektov	2016-2023	20 000 €	20 000 €	3 000 €	17 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Opatrenie 2.1 Optimálna sieť zrekonštruovaných verejných budov	2.1.1 Rekonštrukcia budovy	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	nové rozvody elektriny vo vyhovujúcom stave, oprava javiska, nové	2016-2023	100 000 €	100 000 €	25 000 €	75 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipníky na roky 2016 - 2023

	kultúrneho domu		priečky a WC, nové omietky, kuchyňa									
	2.1.2 OZE a zateplenie obecnej budovy	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	zateplenie budovy, bezbariérový vstup, zelená infraštruktúra, úspora energií, solárne panely	2016-2023	200 000 €	200 000 €	50 000 €	150 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	2.1.3 Rekonštrukcia a zateplenie budovy potravín a pohostinstva	1230 - Budovy pre obchod a služby	Zateplenie budovy, fasáda	2016-2023	200 000 €	200 000 €	50 000 €	150 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	2.1.4 OZE a zateplenie budovy MŠ a ZŠ	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	Zateplenie budovy, fasáda	2016-2023	180 000 €	180 000 €	45 000 €	135 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	2.1.5 Modernizácia a rekonštrukcia školského dvora pri MŠ vrátane oplatenia	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	vybavenie školského ihriska novými prvkami vrátane úpravy terénu	2016-2023	70 000 €	70 000 €	17 500 €	52 500 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Opatrenie 2.2 Dostupné a bezpečné miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá	2.2.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	2112 - Miestne komunikácie	výstavba a rekonštrukcia poškodených a rozbitých úsekov ciest	2016-2023	500 000 €	500 000 €	125 000 €	375 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	2.2.2 Vybudovanie chodníkov v obci Lipníky	2112 - Miestne komunikácie	km nových chodníkov v častiach Taľka, Lipníky, Podhrabina, Miroľa	2016-2023	500 000 €	500 000 €	125 000 €	375 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipníky na roky 2016 - 2023

	2.2.3 Realizácia parkových a oddychových zón (pri OcÚ, Taľka, cintorín)	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	nový priestor na oddych občanov, priestor pre kultúrne využitie	2016-2023	120 000 €	120 000 €	30 000 €	90 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	2.2.4 Obstaranie kamerového a monitorovacieho systému v obci	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	ochrana obecného majetku, posilnenie bezpečnosti, zníženie kriminality,	2016-2023	80 000 €	80 000 €	20 000 €	60 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	2.2.5 Modernizácia verejného osvetlenia	2112 - Miestne komunikácie	zníženie nákladov na údržbu verejného osvetlenia a zníženie nákladov na energie o cca 60 %	2016-2023	130 000 €	130 000 €	32 500 €	97 500 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	2.2.6 Rekonštrukcia verejného rozhlasu	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	lepšia informovanosť občanov o aktivitách obce, menšie náklady na opravu a údržbu starého rozhlasu, pokrytie nového územia	2016-2023	60 000 €	60 000 €	15 000 €	45 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	2.2.7 Nové zastávky a prístrešky pre cestujúcich v 2 častiach obce (Miroľa a začiatok Lipníky)	1274 - Ostatné budovy, i.n.	zvýšenie bezpečnosti, zlepšenie kultúry cestovania	2016-2023	120 000 €	120 000 €	30 000 €	90 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	2.2.8 Zriadenie svetelnej signalizácie a bezpečnostných	2111- Cestné komunikácie	osadenie semafora a spomaľovacích prvkov	2016-2023	60 000 €	60 000 €	15 000 €	45 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipníky na roky 2016 - 2023

	prvkov na ceste 1.tr. I/18											
	2.2.9 Obnova dopravného a informačného značenia v obci		výmena a doplnenie starého značenia, označenie častí obce (smerové tabule)	2016-2023	20 000 €	20 000 €	5 000 €	15 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	2.2.10 Rekonštrukcia mostov	2141- Mosty a nadjazdy	zabezpečenie prepojenia jednotlivých častí obce	2016-2023	700 000 €	700 000 €	175 000 €	525 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
II. Sociálna politika					780 000 €	630 000 €	630 000 €	0 €	0 €	150 000 €	0 €	0 €
Opatrenie 3.1 Územný plán a bytová politika	3.1.1 Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny	1130 - Ostatné budovy na bývanie	9 nájomných bytov	2016-2023	700 000 €	550 000 €	550 000 €	0 €	0 €	150 000 €	0 €	0 €
	3.1.2 Podpora vytváranie zón pre IBV		prístupnejšie podmienky pre budovanie RD	2016-2023	30 000 €	30 000 €	30 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	3.1.3 Územný plán obce – vypracovanie		dokumentácia pre územný rozvoj obce	2016-2023	15 000 €	15 000 €	15 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Opatrenie 4.1 Vybudovanie kultúrnej a športovej infraštruktúry a rozvoj kultúrnych a voľno časových aktivít	4.1.1 Organizácia kultúrnych a športových podujatí		stretávanie sa občanov navzájom, zlepšenie medziľudských vzťahov	2016-2023	30 000 €	30 000 €	30 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	4.1.2 Zriadenie pamätnej tabule národnému umelcovi J. Nemčíkovi, rodákovi obce		zachovanie kultúrneho a duchovného dedičstva	2016-2023	5 000 €	5 000 €	5 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
III. Environmentálna politika					1 710 000 €	1 710 000 €	1 710 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipníky na roky 2016 - 2023

Opatrenie 5.1 Racionálne využívanie vôd a odpadových vôd	5.1.1 Rozšírenie verejného vodovodu	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	rozšírenie vodovodu do nových častí obce	2016-2023	220 000 €	220 000 €	220 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	5.1.2 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	2223 - Miestne kanalizácie	napojenie 500 obyvateľov	2016-2023	700 000 €	700 000 €	700 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Opatrenie 6.1 Ekonomický a ekologický systém odpadového hospodárstva	6.1.1 Zlepšenie zberu separovaného odpadu – nové nádoby na separovaný zber, zriadenie kompostoviska	2302 - Stavby energetických zariadení	zníženie enviromentálnej záťaže, využitie kompostu	2016-2023	50 000 €	50 000 €	50 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
	6.1.2 Odstránenie divokých skládok		čisté a zdravé životné prostredie	2016-2023	40 000 €	40 000 €	40 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Opatrenie 6.2 Ochrana obyvateľov pred povodňami	6.2.1 Vybudovanie suchého poldra	2152 - Priehrady	ochrana zastavaného územia obce pred povodňami	2016-2023	700 000 €	700 000 €	700 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Celkom					5 637 000 €	5 487 000 €	3 130 000 €	2 357 000 €	0 €	150 000 €	0 €	0 €

Tabuľka 43: Model viaczdrojového financovania

Prioritná oblasť	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné a iné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Oblasť ekonomická	3 147 000	2 357 000	782 850	0	7 150	3 147 000	0
Opatrenie 1.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu	82 000	60 000	20000	0	2 000	82 000	0
Opatrenie 1.2 Zvýšenie efektívnosti vzájomnej spolupráce	25 000	17 000	2 850	0	5 150	25 000	0
Opatrenie 2.1 Optimálna sieť zrekonštruovaných verejných budov	750 000	562 500	187 500	0	0	750 000	0
Opatrenie 2.2 Dostupné a bezpečné miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá	2 290 000	1 717 500	572 500	0	0	2 290 000	0
Oblasť sociálna	780 000	0	440 000	5 000	185 000	630 000	150 000
Opatrenie 3.1 Územný plán a bytová politika	745 000	0	440 000	0	155 000	595 000	150 000
Opatrenie 4.1 Vybudovanie kultúrnej a športovej infraštruktúry a rozvoj kultúrnych a voľno časových aktivít	35 000	0	0	5 000	30 000	35 000	0
oblasť environmentálna	1 710 000	0	1 624 500	0	85 500	1 710 000	0
Opatrenie 5.1 Racionálne využívanie vôd a odpadových vôd	920 000	0	874 000	0	46 000	920 000	0
Opatrenie 6.1 Ekonomický a ekologický systém odpadového hospodárstva	90 000	0	85 500	0	4 500	90 000	0
Opatrenie 6.2 Ochrana obyvateľov pred povodňami	700 000	0	665 000	0	35 000	700 000	0
Spolu	5 637 000	2 357 000	2 847 350	5 000	277 650	5 487 000	150 000

Pre programové obdobie 2014 – 2020 je obec Lipníky zaradená medzi obce do 1000 obyvateľov, čerpanie finančných prostriedkov bude prioritne prostredníctvom PROGRAMU ROZVOJA VIDIEKA SR 2014 – 2020, opatrenie 7 (Zdroj: PRV SR 2014 - 2020):

OPATRENIE: M07 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)

Právny základ

- článok 20 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 o podpore rozvoja vidieka z EPFRV;
- príloha I bod 8.6 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 808/2014.

Názov operácie: Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov

Podopatrenie: 7.2. – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie.

Opis typu operácie

- výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd;
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.);
- zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.

Názov operácie: Vytváranie, zlepšovanie alebo rozširovanie miestnych služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

Podopatrenie: 7.4. – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

Opis typu operácie

- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských

ihrísk, amfiteátrů, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektů v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;

- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia;
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu;
- investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov);
- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektů v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktů a pod.
- investície do využívania OZE vrátane investícií spojenými s úsporou energie – len ako súčasť investícií do miestnych služieb.

Názov operácie: Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

Podopatrenie: 7.5. – Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie

Opis typu operácie

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektů, bodů a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.;
- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSK y a pod.;
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.

Obec Lipníky je členom **ZMOS-u, Regionálneho združenia miest a obcí Prešov-Šariš**, a je členom Občianskeho združenia **MAS Šafrán, o. z.** V prípade schválenia štatútu MAS bude sa môcť obec uchádzať aj o získanie financií zapojením sa do výziev vyhlásených príslušnou MAS.

Tabuľka 44: Prehľad schválených programov SR na roky 2014 – 2020

P. č.	Operačné programy	Riadiaci orgán
1.	Výskum a inovácie	MŠVVŠ SR
2.	Integrovaná infraštruktúra	MDVRR SR
3.	Ľudské zdroje	MPSVR SR
4.	Kvalita životného prostredia	MŽP SR
5.	Integrovaný regionálny operačný program	MPRV SR
6.	Efektívna verejná správa	MV SR
7.	Technická pomoc	ÚV SR
8.	Program rozvoja vidieka	MPRV SR
9.	Rybné hospodárstvo	MPRV SR
10.	Programy EÚS	-

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Obsahuje informáciu o schválení a zverejnení PRO Lipníky.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipníky na roky 2016 - 2023 schválilo Obecné zastupiteľstvo v Lipníkoch na svojom riadnom zasadnutí dňa uznesením číslo

Schválený PRO Lipníky na roky 2016 - 2023 je zverejnený na internetovej stránke obce Lipníky: www.lipniky.sk

Tabuľka 45: Schválenie PRO Lipníky

Schválenie PRO Lipníky na roky 2016 - 2023	
Dokument	- Názov: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipníky na roky 2016 - 2023 - Dokument spracovaný v súlade s platnou legislatívou - podľa zákona NR SR č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z., a na základe platnej Metodiky na spracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, verzia 2.0.
Spracovanie	- Forma spracovania: úplné spracovanie „na kľúč“. <i>Spracovateľom je spoločnosť Strategia Regio, s.r.o., sídlo: Lipová 15, 082 21 Veľký Šariš, IČO: 36796352.</i> - Obdobie spracovania: október 2015 – december 2015. - Za riadenie procesu zodpovedal starosta obce Lipníky a dodávateľ. - Verejnosť bola oboznamovaná s výstupmi prostredníctvom úradnej tabule v obci Lipníky a web stránky obce Lipníky (www.lipniky.sk); názory občanov boli zozbierané dotazníkovou metódou. - Náklady na spracovanie: 600,00 €.
Prerokovanie	- Verejné pripomienkovanie - Posudzovanie SEA
Schválenie	- Návrh na uznesenie zastupiteľstva: „Obecné zastupiteľstvo v Lipníkoch schvaľuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipníky na roky 2016 – 2023“

Prílohy

- Príloha č. 1: Zámer spracovania PRO Lipníky
- Príloha č. 2: Harmonogram PRO Lipníky
- Príloha č. 3: Osnova PRO Lipníky
- Príloha č. 4: Dohoda o partnerstve
- Príloha č. 5: Vzor monitorovacej správy
- Príloha č.6: Zoznam skratiek použitých v PRO
- Príloha č.7: Zoznam tabuliek
- Príloha č.8: Zoznam grafov
- Príloha č.9: Zoznam obrázkov

Príloha č. 1: Zámer spracovania PRO Lipníky

Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipníky na roky 2016 - 2023
Forma spracovania	- s pomocou externých odborníkov - <i>úplné spracovanie „na kľúč“</i> . Spracovateľom je spoločnosť <i>Strategia Regio, s.r.o.</i> , sídlo: <i>Lipová 15, 082 21 Veľký Šariš, IČO: 36796352</i> .
Riadenie procesu spracovania	- dokument bude spracovaný v súlade s platnou legislatívou - podľa zákona NR SR č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z., a na základe platnej Metodiky na spracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, verzia 2.0. - za riadenie procesu spracovania bude zodpovedať starosta obce a dodávateľ - podklady o obci Lipníky poskytne starosta obce Lipníky - proces spracovania PRO 2016-2023 bude prebiehať v úzkej komunikácii s verejnosťou. Verejnosť bude oboznamovaná s výstupmi prostredníctvom webovej stránky obce Lipníky a ich názory budú zozbierané dotazníkovou metódou.
Obdobie spracovania	- október 2015 – december 2015, harmonogram spracovania (Príloha č. 2).
Financovanie spracovania	- financovanie bude zabezpečené z rozpočtu obce Lipníky v sume 600,00 €, t. j. na: - náklady na vlastné spracovanie – experti (vyjadrené v osobohodinách): 120 hodín - náklady na získanie informačných podkladov – štatistiky, analýzy, dotazníky. - náklady na publicitu – tlač materiálov, úprava elektronických médií.

Príloha č. 2 : Harmonogram spracovania PRO Lipníky

	Rok 2015			Rok 2016			
Termín	X	XI	XII	I	II	III	IV
Úvod							
Analytická časť							
Strategická časť							
Programová časť							
Realizačná časť							
Finančná časť							
Pripomienkovanie SEA							
Schválenie PRO OZ							

Príloha č. 3: Osnova PRO Lipníky

Úvod

Táto časť zahŕňa:

- obsah dokumentu (podľa jednotlivých kapitol),
- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PRO,
- stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia.

Časť 1: Analytická časť

Táto časť obsahuje:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (ďalej len „dátová základňa“) podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie,
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PRO vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31. 12. príslušného roku),
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území (zoznam),
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PRO vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov realizovaných na národnej, príp. regionálnej úrovni k 31. 12. príslušného roku),
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození),
- analýzu väzieb územia,
- SWOT analýzu (súhrnná tabuľka, syntéza výsledkov),
- analýzu možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení,
- odhad budúceho možného vývoja.

Časť 2: Strategická časť

Táto časť obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,

- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Časť 3: Programová časť

Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Časť 4: Realizačná časť

Táto časť obsahuje:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PRO,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PRO, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,
- stručný popis komunikačnej stratégie PRO k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Časť 5: Finančná časť

Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO,
- model viac zdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Záver

Obsahuje informáciu o schválení PRO obecným zastupiteľstvom a zverejnení PRO na web stránke obce.

Príloha č. 4: Dohoda o partnerstve

Názov	Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PRO Lipníky
Obdobie platnosti	október 2015 – december 2022
Predmet dohody	Cieľ spolupráce partnerov – vytvoriť vhodné podmienky pre zvýšenie kvality života všetkých obyvateľov obce, v súlade s ochranou životného prostredia a so zabezpečením trvalo udržateľného rozvoja.
Účastníci dohody	Obec Lipníky a - JAVOLKO, s.r.o., Lipníky 198 - Crawler, s.r.o., Lipníky 204 - BLACHOTRAPEZ, s.r.o., Vojtaššákova 604, Tvrdošín, Prevádzka Lipníky 44
Podporované aktivity	- Spolupráca pri tvorbe PRO, - Pomoc a spolupráca pri organizácii spoločenských aktivít v obci.
Financovanie	- Sponzorské dary, - Dobrovoľnícka pomoc pri činnostiach na podporu rozvoja obce.

Príloha č. 5: Vzor monitorovacej správy

Monitorovacia správa					
Úroveň prvku stratégie	Opis prvkov stratégie	Plánovaný termín realizácie	Rozpočet mesta <i>od do</i>	Externé zdroje <i>od do</i>	Realizácia aktivít <i>od do</i> a plán na obdobie <i>od do</i>
Cieľ 1					
Opatrenie 1.1					
A. 1.1.1					
A. 1.1.2					

Príloha č.6: Zoznam skratiek použitých v PRO

PRO – Program rozvoja obce

BRO – Biologický rozložiteľný odpad

EIA – Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

ROEP - Register obnovennej evidencie pozemkov

SODB – Sčítanie obyvateľov, domov a bytov

MPRV SR – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

MDVRR SR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

MV SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

MŠVVŠ SR – Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

MPSVR SR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

ÚV SR – Úrad vlády Slovenskej republiky

PSK – Prešovský samosprávny kraj

EAO – ekonomicky aktívne obyvateľstvo

RD – rodičovská dovolenka

UoZ – uchádzači o zamestnanie

HDP – hrubý domáci produkt

EÚ – Európska Únia

PHSR – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

IS – informačný systém

ÚPO – územný plán obce

ČOV – čistička odpadových vôd

UTO - Uzlový telefónny obvod

FO – fyzické osoby

PO – právnické osoby

EUR – euro

ČSR – Československá republika

SR – Slovenská republika

ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky

VÚC – Vyšší územný celok

Z.z. – Zbierka zákonov

ods. - odstavec

písm. - písmeno

atď. – a tak ďalej

m² – meter štvorcový

km² – kilometer štvorcový

km – kilometer

r. – rok

tis. – tisíc

m.n.m. – metre nad morom

t.j. – to je

l – liter

s- sekunda

m³ – meter kubický

NaCl – chlorid sodný

°C – stupeň Celzia

ha – hektár

mm – milimeter

NR SR – Národná rada Slovenskej republiky

POH – Program odpadového hospodárstva

CHÚ – Chránené územie

CHVÚ - Chránené vtáčie územie

PR – Prírodná rezervácia

NPR – Národná prírodná rezervácia

Príloha č.7: Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Základná charakteristika obce Lipníky.....	9
Tabuľka 2: Spádovosť obce Lipníky.....	10
Tabuľka 3: Infraštruktúra a občianska vybavenosť v obci Lipníky	10
Tabuľka 4: Vývoj počtu obyvateľov Lipníky podľa pohlavia v r. 2010 – 2014.....	11
Tabuľka 5: Prehľad vekových skupín v obci Lipníky v r. 2014	13
Tabuľka 6: Ekonomická aktivita obyvateľov obce Lipníky	14
Tabuľka 7: Ekonomická aktivita obyvateľov v PSK v r. 2010 – 2014.....	15
Tabuľka 8: Prehľad o stave a pohybe obyvateľstva obce Lipníky v r. 2010 – 2014	16
Tabuľka 9: Národnostná štruktúra obyvateľstva a vierovyznanie	17
Tabuľka 10: Vierovyznanie v obci Lipníky	18
Tabuľka 11: Prehľad dosiahnutého vzdelania obyvateľov obce Lipníky	19
Tabuľka 12: UoZ v obci Lipníky v r. 2010 – 2014.....	20
Tabuľka 13: UoZ v okrese Prešov podľa vekových skupín v r. 2010 – 2014.....	21
Tabuľka 14: Prehľad UoZ v PSK v r. 2010 – 2014	22
Tabuľka 15: Prehľad UoZ v SR v r. 2010 – 2014.....	22
Tabuľka 16: Typy obydli v obci Lipníky	23
Tabuľka 17: Byty podľa obdobia výstavby v obci Lipníky	23
Tabuľka 18: Byty podľa vlastníctva a systému dodávky vody v obci Lipníky	24
Tabuľka 19: Zdravotníctvo	29
Tabuľka 20: Služby	29
Tabuľka 21: Prehľad počtu a detí v MŠ a ZŠ v obci Lipníky	30
Tabuľka 22: : Prehľad FO - podnikateľov a PO v obci Lipníky v r. 2014.....	30
Tabuľka 23: Prehľad vybraných podnikateľov v obci Lipníky.....	32
Tabuľka 24: Príjmy rozpočtu obce Lipníky v EUR.....	33
Tabuľka 25: Výdavky obce Lipníky v EUR	34
Tabuľka 26: Finančné operácie obce Lipníky v EUR.....	34
Tabuľka 27: Aktíva a pasíva obce Lipníky za rok 2013 a 2014 v EUR	34
Tabuľka 29: Rozdelenie pôdneho fondu obce Lipníky v roku 2014.....	36
Tabuľka 30: : Štruktúra pôdnych typov poľnohospodárskych pôd v okrese Prešov	38
Tabuľka 31 Prehľad CHÚ v okrese Prešov.....	40
Tabuľka 32: SWOT analýza ekonomickej oblasti	43
Tabuľka 33: SWOT analýza sociálnej oblasti.....	44

Tabuľka 34: SWOT analýza environmentálnej oblasti	45
Tabuľka 35: Prehľad špecifických cieľov a opatrení v ekonomickej oblasti.....	47
Tabuľka 36: Prehľad špecifických cieľov a opatrení v sociálnej oblasti	48
Tabuľka 37: Prehľad špecifických cieľov a opatrení v environmentálnej oblasti	49
Tabuľka 38: Prehľad opatrení a projektov podľa prioritných oblastí	50
Tabuľka 39: Súbor ukazovateľov a výsledkov jednotlivých projektov	52
Tabuľka 40: Plán hodnotenia a monitorovania PRO	58
Tabuľka 41: Akčný plán obce Lipníky	59
Tabuľka 42: Prehľad investičných aktivít v obci v období 2009 – 2014.....	64
Tabuľka 43: Finančný rámec PRO Lipníky	66
Tabuľka 44: Model viaczdrojového financovania	71
Tabuľka 45: Prehľad schválených programov SR na roky 2014 – 2020	74
Tabuľka 46: Schválenie PRO Lipníky	75

Príloha č.8: Zoznam grafov

Graf 1: Stav obyvateľstva v obci Lipníky podľa pohlavia v r. 2014.....	12
Graf 2: Stav trvale bývajúceho obyvateľstva v obci Lipníky v r. 2010 – 2014	12
Graf 3: Prehľad zastúpenia vekových skupín v obci Lipníky v r. 2014.....	13
Graf 4: Obyvatelia obce Lipníky podľa vekových skupín a pohlavia v r. 2014	14
Graf 5: EAO podľa pohlavia	15
Graf 6: Zastúpenie EAO obce Lipníky	15
Graf 7: 7 Prirodzený prírastok obyvateľstva v obci Lipníky v r. 2010 - 2014.....	16
Graf 8: Migračné saldo v obci Lipníky v r. 2010 – 2014.....	17
Graf 9: Národnostné zloženie v obci Lipníky	18
Graf 10: Vierovyznanie v obci Lipníky	18
Graf 11: Prehľad dosiahnutého vzdelania obyvateľov obce Lipníky.....	19
Graf 12: UoZ podľa pohlavia v obci Lipníky v r. 2010 – 2014	20
Graf 13: UoZ v okrese Prešov podľa vekových skupín	21
Graf 14: Nezamestnanosť v % v PSK a v SR v r. 2010-2014.....	22
Graf 15: Zastúpenie FO - podnikateľov v obci Lipníky v r. 2014	30
Graf 16: Zastúpenie PO v obci Lipníky v r. 2014.....	31
Graf 17: Zastúpenie podnikateľov v obci Lipníky v r. 2014.....	31
Graf 18: Rozdelenie pôdneho fondu obce Lipníky v r. 2014.....	36
Graf 19: Rozdelenie poľnohospodárskej pôdy v obci Lipníky v r. 2014.....	37
Graf 20: Rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy v obci Lipníky v r. 2014	37

Príloha č.9: Zoznam obrázkov

Obrázok 1 Obecný úrad Lipníky	8
Obrázok 2 Poloha obce Lipníky	8
Obrázok 3 Letecký pohľad na obec Lipníky	9
Obrázok 4: Erb, vlajka a pečať obce	11
Obrázok 5: Rímskokatolícky kostol	27
Obrázok 6: Dom smútku	28
Obrázok 7: Pamätník padlým v II. svetovej vojne v časti Miroľa	28
Obrázok 8: Protipovodňová ochrana obce Lipníky.....	65